

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 72

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 7-50 Din, polletno 13 Din, celoletno 24 Din; za inozemstvo: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 45 Din. — Račun poštna hranilnica, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Pavle Radić ubit v Narodni skupščini

Stepan Radić smrtnonevarno ranjen

Strahoviti zločini

vladnega poslanca Puniše Račića

Na današnji seji Narodne skupščine je Puniša Račić z revolverjem streljal na poslance KDK, ubil Pavla Radića, smrtno ranil Stepana Radića in tri druge poslance

BEOGRAD, 20. junija. Dasiravno je napetost po zadnjih dogodkih v Narodni skupščini dosegla vrhunec in je bilo pričakovati, da bo prišlo do zelo ostrih konfliktov med vlado in opozicijo, vendar nihče ni pričakoval, da bi mogli dogodki kreniti v tako smer, kakor se je to žalibog zgodilo. Na današnji seji Narodne skupščine je znani črnogorski radikal in velsrbski hegemonist Puniša Račić z govorniškega odra ob pol 12. dopoldne oddal na poslance opozicije iz samokresa pet strelcev. Vse kroglice so zadele. Prvi se je zgrudil **Pavle Radić**, zadet naravnost v srce, in je bil na mestu mrtve. Drugi strel je zadel poslanca dr. Basaričeka v vrat. Tretji strel je pogodil **Stepana Radića** v trebuh, tako da se je takoj zgrudil nezavesten na tla. Četrta kroglica je zadela dr. Pernarja v levo ramo, peta pa poslanca **Ivana Grandjo** v prsi. V Narodni skupščini je nastala nepopisna zmešnjava. Poslan-

ci opozicije so obsuli govorniški oder, da bi preprečili nadaljnje umore s strani pobesnega Puniše Račića, pa tudi poslanci vladne večine so skušali onemogočiti nadaljnje prelivanje krvi. V splošni zmedbi se je morilec posrečilo, da je pobegnil in brez sledu izginil. Seja Narodne skupščine je bila takoj prekinjena. Vest o nezaslišanem zločinu na parlamentarnih tleh se je bliskovito razširila po vsem mestu in izzvala velikansko razburjenje. Vsa javnost se zaveda, da mora roditi ta zločin nedogledne posledice.

Ljubljana, 20. junija ob 12:30. Po naročilu notranjega ministrstva so ustavljene telefonske zveze med Ljubljano in Beogradom. Dovoljeni so samo državni govori. Zaradi tega podrobnosti krvavega zločina doslej nismo mogli doznati. Naš poročevalec je takoj krenil z aeroplanom v Beograd in se bo vrnil še pred večerom.

Kako je dr. Korošec preprečil vojno z Italijo?

Klerikalni list zagovarja postopanje Italije proti nam in našim rojakom v Italiji — Dr. Korošec strokovnjak v preprečevanju vojne — Klerikalne laži so namenjene samo tistim, ki ne smejo misliti s svojo glavo — Kdo je hujskal na vojno — Koliko je dal ljubljanski škof za vojne invalide, vdove in sirote, komu so klerikalci povrnili vojna posojila?

Dr. Korošec je notranji minister ali — kakor pravijo v Srbiji — minister policije. Poročali smo že, da je pustil po svojih podrejenih organih streljati na beograjskih ulicah na ljudi, ki so demonstrirali proti italijanskim nasiljem nad našimi rojaki onstran mej v Italiji. To postopanje dr. Korošca je zbudilo po vsi državi splošno ogorčenje. Mi smo o tej stvari že poročali, prisiljeni pa smo, da z ozirom na pisavo klerikalnega tiska, zlasti pa klerikalnega «Lažiljuba», izpregovorimo še par besed.

Da bi klerikalci prikrili resnico in opravičili postopanje dr. Korošca, kakršnega še ni zakrivil noben minister v naši državi, lažejo klerikalni listi, da so demonstranti proti Italiji in fašistovskemu nasilju hujskali in pozivali na vojno z Italijo in da je bil dr. Korošec kot minister policije prisiljen, poslati proti njim orožnike z nasajenimi bajoneti in nabasanimi puškami, ako je hotel preprečiti krvavo vojno z Italijo.

Da, klerikalni listi in zlasti katoliški «Lažiljub» grede v svojem opravičevanju dr. Korošca celo tako daleč, da zagovarjajo postopanje Italije proti nam in našim rojakom v Italiji. Tako je «Domoljub» zapisal v svoji številki od 7. junija, da so neklerikalni listi namenoma razširili pretirane vesti o grozotah italijanskih demonstracij v Zadru, s čemer so tako razburili naše ljudi, da so pri svojih nastopih prekoračili meje, kar je Italija vzela kot povod, da nas je zopet razkrjčala po vsem svetu kot najhujše barbarje.

Klerikalni «Lažiljub» piše, da so demonstranti klicali «Hočemo vojno!» in da so bili med demonstranti tudi komunisti, katerih program je itak revolucija in bi jim bila zato vojna najbolj dobrodošla. Nadalje pravi, da je bilo med demonstranti

mnogo temnih ljudi, ki se boje nettunskih konvencij samo zato, ker so zaradi navadnih zločinov pobegnili iz Italije ter bi v slučaju sprejetih konvencij morali priti pred italijanska kazenska sodišča. To je povzročilo tako napeto razmerje z Italijo, da bi vsak hip lahko v resnici izbruhnila vojna in da nam je vse to v zunanjem svetu zopet strahovito škodovalo.

In v svoji številki od 14. t. m. piše «Domoljub», da je dr. Korošec kot notranji minister odločno posegel v to zločinsko izzivanje na vojno ter tako preprečil strahotno nesrečo, ki so jo hoteli izzvati samostojni demokrati, češ, naj vrag vzame vso državo, naj teče kri, naj umirajo stotisoči v strelskih jarkih, naj se rušijo naši domovi, živela vojna, samo da smo mi v vladi.

Torej samostojni demokrati so hujskali na vojno, ki jo je potem minister policije dr. Korošec preprečil. Kaj bo ostala vlada, kaj naj ima govoriti kralj, kaj vojni minister, dr. Korošec je zato tu, da dela in preprečuje vojne!

Dr. Korošec je že enkrat preprečil vojno. To je bilo lani, ko je v parlamentarnih počitnicah napravil izlet v Budimpešto, kjer imajo baje tudi lepa dekleta, ter so potem pisali klerikalni listi, da je ob tej priliki dr. Korošec preprečil vojno z Madžarsko. Ves svet se je tedaj krohotal nad to trditvijo, ko je postala znana v Narodni skupščini. Tudi sedaj bi se krohotal, če bi vedel, kako pišejo klerikalni listi, da je dr. Korošec sedaj preprečil vojno z Italijo. Toda klerikalci vedo, da takega lista, kakor je «Lažiljub», v Beogradu ne bere, oni dobro vedo, da je ta list namenjen samo ljudem, ki ne znajo misliti s svojo glavo in ki jim klerikalni politični priganjači prepovedujejo čitati druge, reklerikalne liste, zato pa si

tudi upajo objavljati v njem najbolj neumne in najbolj nesramne laži. Poskrbeli pa bomo, da bo tudi ostali svet in ne samo klerikalni volilci zvedel, kako je dr. Korošec preprečil vojno z Italijo.

Dejstvo je, da so se v Italiji vršile veliko hujše demonstracije proti nam, da so te demonstracije bile šele povod demonstracij pri nas, pa vendar ni pustil Mussolini na nikogar streljati in noben človek ni bil zaradi tega aretiran v Italiji. Samo dr. Korošec je čutil potrebo streljanja na naše domače ljudi.

«Domoljub» trdi, da so bili med demonstranti pri nas tudi komunisti, katerih program je revolucija in ki bi jim bila vojna prav dobrodošla. Kdo bi se ne spominjal, da je svoječasno volil v Ljubljani s komunisti celo ljubljanski škof?! Demonstracije pripisuje klerikalni list predvsem delu samostojnih demokratov, in glejte, pri zadnjih volitvah so dobili v Beogradu, kjer so orožniki streljali na demonstrante, komaj par sto glasov, dočim so dobili vse mandate ali radikali ali Davidovičevi demokrati, s katerimi sede klerikalci skupno v vladi. V Zagrebu so proti ratifikaciji nettunskih konvencij, ki jo hoče izvesti sedanja vlada, protestirali tudi klerikalni visokošolci, ki so organizirani v klerikalnem društvu «Domogol», in prav tako so tudi v Ljubljani klerikalni dijaki z drugimi vred skupno protestirali proti tej ratifikaciji, kakor smo že nedavno omenili. V ljubljanskem občinskem svetu pa so tudi klerikalni občinski svetniki zahtevali od vlade, naj se nettunske konvencije, katerih uveljavljenje bi pomenjalo za nas ogromno gospodarsko škodo, pred ratifikacijo revidirajo in popravijo.

Najbolj nesramno pa je še to, da «Domoljub» psuje ljudi, ki so pobegnili iz Primorja pred nasiljem italijanskih fašistov, kot temne elemente, ki so pobegnili iz Italije zaradi navadnih zločinov in se boje, da bi bili v slučaju ratifikacije nettunskih konvencij izročeni italijanskim kazenskim sodiščem. Vsakdo ve, da navadne zločince, roparje in tatove, defraudante in slične ljudi naša država že sedaj po obstoječih splošnih mednarodnih pogodbah izroča državi, odkoder so pobegnili.

Mi smo že ob priliki naglasili, da hočemo živeti z vsemi svojimi sosedi v miru, in sicer v poštenem miru, ki edino more biti trajnega značaja. Tudi naš kralj sam je te dni znanemu francoskemu

Soteščan:

V vrtincih usode

(Povest nesrečne žene.)

(Konec.)

Tedaj je nastopila Leonora — ista podoba kot sem jo videl na sliki med listinami v graščakovi omari. Spoznal sem jo ter se zavzel za njene pravice z orožjem, nisem pa smel izdati graščakove krivde. Ako bi bil padel v dvoboju, bi bila o tem obveščena le Narcisa s pismom po mojem prijatelju: ker pa sem ostal pri življenju, mi je bilo pismo vrnjeno ter sem ga nedavno uničil.

«Nenadna preiskava na Ležišju bi marsikaj odkrila», je sklepal Evgen.

«Seveda, ako ni pisma in slike uničil pred poroko», je Emil premislil.

«Tudi to je mogoče.»

«Molči o vsem, kar sem ti povedal.»

«Dam ti častno besedo.»

«Stikanje za tujimi predmeti ni častno in Narcisi ne maram kaliti zakonskega življenja.»

«Nič ne moreš podirati tam, kjer so že razvaline. Ali ne veš, da je Narcisa graščaka skrivoma zapustila? Najbrž si je nadela drugo ime ter se preživlja z zaslužkom.»

«Narcisa!» ga je prevzelo poročilo. «Pa zakaj je to storila?»

«V prepričanju, da je Leonora njena zakonita prednica, je odklonila tuje premoženje.»

Emil je planil pokoncu, prijetno iznenaden. V trenutku je pozabil vse telesne bolečine in

duševne muke, nove poti so se mu odpirale v boljšo bodočnost.

«Zapustila ga je zavoljo Leonore», si je mislil natihem in glasno pristavil: «Ali se ni sta poročila iz ljubezni?»

«Kaj še! Sovražila ga je, kot ga sovraži danes po tolikih izkušnjah in prevarah.»

«Pa zakaj je privolila v zakon, ako ga ni ljubila?»

«Zato, da nas je rešila gospodarskega poloma. Zlomila nam je beraško palico in preprečila šramoto.»

«Prav kot sem slutil, a nisem hotel izreči...»

«Narcisa je plemenita mladenka», je pohvalil sestro. «Iz ljubezni do očeta in do bratov je sprejela težko žrtev, zaslužila je povračilo, toda Karel je ostal nehvaležnik ter jo skrivoma zalezuje.»

«Podkupljen je od graščaka», ga je Emil obsodil. «Tukaj ne deluje on, temveč zapeljiva nagrada.»

«Bojim se, da si bo končal življenje. Ni ga sicer škoda, a skrbi me zavoljo očeta.»

«Uboga Narcisa, kakšno težo gorja je morala začeti na šibke rame!»

«Pomoč je nujna, graščak in Karel tekmujeta, kdo jo bo prvi zalezal. Najti jo hočeta ter jo siloma povesti na Ležišje.»

«Narcisa naj zahteva sodno ločitev.»

«Ne vem, zakaj ne seže po tem pripomočku. Menda hoče do dna izpiti čašo trpljenja...»

Tako sta se menila prijatelja in odkrivala drug drugemu, kar ju je težilo. Ločila sta se v nadi, da poiščeta Narciso ter jo nagovorita,

da razdre nepravilni zakon, sklenila sta se zavzeti za Leonoro ter uvesti proti Lujarju sodno preiskavo.

XXII.

Kakor šopek v umetni vazi, tako se je razcvital griček nad divnim jezerom v objemu solnčnega juga. Veje košatih dreves so pletle čarobnemu gaju umetno streho in tla so mu pregrinjale pestre preproge, pretkane s cvetjem in zelenjem.

Na vrtni klopici med grmovjem je sedela Narcisa, zamaknjena v svojo usodo; pred njo se je šopiril Lambert v zavesti, da je zlomil njeno odpornost.

«Zdaj si moja», se je trkal na prsi. «Pred Bogom je zavezano, kar je sklenjeno pred oltarjem. Ne boš mi ubežala.»

«Kar so govorila usta, ni občutilo srce, katero mi ne moreš ugrabiti.»

«Ne igray se z mojo močjo in z veljavo», je sikal razjarjen. «Vem, kdo je kraljeval v tvojem srcu — in ta je uničen.»

«Težko žrtev imaš na vesti, težjo kot skala...»

«Vse zapreke sem premagal, tudi ti si se uklonila.» Iztegnil je roke, da jo objame, a mu je ubežala na holmec, čigar zapadno pobočje je padalo kakor odrezano na drugi strani v jezero.

«Pusti me, ali pa se vržem navzdol v globino», mu je zapretila na robu prepađa. «Ljubša mi je smrt kakor tvoj objem, razsem mrtva v jezeru kakor živa v tvojem naročju.»

novinarju, uredniku velikega pariškega dnevnika «Matina» izjavil, da hočemo živeti v miru, toda v dostojnem za nas, v iskrenem in poštenem sodelovanju z našimi sosedi.

Kdo pa je hujskač na vojno, nam najbolje priča pisava klerikalnih listov izpred vojne. Nihče ni izgovoril takih besed izmed naprednih ljudi, kakor jih je ljubljanski škof l. 1914., ko je govoril vojakom, ki so odhajali na bojišča v Galiciji in v Srbiji. Ta govor je natisnil «Slovenec» dne 11. avgusta l. 1914. in pravi med drugim:

«Možje! Kličite vas cesar, da z orožjem v roki maščujete skrajno krivično, že večletno prizadevanje, razkosati in uničiti krasno našo Avstrijo pod žeslom naše starodavne habsburške cesarske rodovine, da maščujete zvičajno zapeljevanje naše mladine na izdajstvo domovine in cesarja da, na črno in sramotno izdajstvo!

Možje! Kličite vas cesar, da z orožjem v roki branite katoliško Avstrijo, katoliško našo cesarsko rodovino zoper zaklete sovražnike samega Jezusa, pričujočega v zakramentu ljubezni.

Možje! Kako zvišen, kako svet, kako Bogu dopadljiv je boj, v katerega ste poklicani! Z vami je pravica, z vami je Bog, gospodar vojskinitih trup!

In ljubljanski škof je tedaj izdal tudi posebni pastirski list, v katerem pravi med drugim: «In zares, vojna zoper Srbijo je pravična. Že več let Srbija zoper Avstrijo hujska, zoper njo spletari, jo očitno zasramuje, ji napoveduje propad in pogin, da, celo po Avstriji sami širi duha upornosti in izdajstva. Dolgo časa že čuti ves svet, da je vojna neizogibna.»

Ali je kdo čul kdaj bolj hujskaške besede k pozivanju na vojno?

Vprašamo, koliko je dal ljubljanski škof doslej za vojne invalide, vdove in sirote? In koliko so dali zanje drugi klerikalci? Kdo je povrnil našim ljudem denar, ki so ga na priporočila s prižnic plačevali za vojna posejila?

Naj ne podtikajo klerikalni listi naprednjakom hujskanja na vojno, ker zahtevajo za našo državo, na katero so klicali klerikalni voditelji žveplo in ogenj, pošten in dostojen mir, ki bi ji omogočil uspešen napredek in razvoj.

Svet ni več tako neumen, kakor je bil l. 1914., ko so bile še mogoče take pridige, kakor jih je imel vrhovni voditelj klerikalne stranke, ljubljan-

ski škof, in tudi dr. Korošec, ki bi brez škofovega dovoljenja ne smel biti niti poslanec in niti minister, ne bo nikogar prepričal s svojim pendrekom, da so naši ljudje še tako neumni kakor so bili takrat.

Ugotavljamo, da je dr. Korošec odgovoren s škofovim privoljenjem za prelivanje krvi naših ljudi, in tega dejstva tudi laži, da je s tem preprečil vojno z Italijo, ne bodo mogle nikdar zabrisati.

Reči moramo, da obžalujemo klerikalne pristaje, ker jih smatrajo njihovi voditelji za tako neumne, da menijo o njih, da bodo verjeli «Domoljubovim» lažem.»

Politični pregled

Notranjepolitični položaj

se v preteklem tednu ni bistveno spremenil. Napetost med vlado in opozicijo, ki je nastala po krvavih dogodkih v Beogradu in drugod povodom sklepa vlade, da predloži Narodni skupščini nettunske konvencije v ratifikacijo, ni pojenjala, marveč se je zaradi izzivalnega postopanja vlade le še poostila.

V Narodni skupščini

je opozicija z obstrukcijo prekrizala vladne račune. Potem, ko je vlada odklonila zahtevo KDK, da posebna parlamentarna anketa, v kateri bi bile zastopane vse stranke, preišče, kdo je zakrivil prelivanje krvi povodom manifestacij in demonstracij proti nettunskim konvencijam, je KDK sklenila, da vse tako dolgo ne dopusti vladi delati v Narodni skupščini, dokler za to ne dobi zadoščenja. Ta svoj načrt je izvedla na ta način, da je vložila preko 100 nujnih predlogov, ki obravnavajo važna in pereča vprašanja, večinoma gospodarskega značaja, o katerih mora sedaj Narodna skupščina razpravljati pred prehodom na dnevni red. Najhujše pa je vlado zadela

obtožba proti bivšemu ministru pravde dr. Subotiću

o kateri razpravlja sedaj Narodna skupščina že 14 dni, a debata še ne bo tako kmalu končana, ker je prijavljenih še nad 30 govornikov. Razprava o tej obtožnici je globoko razgalila gnilobo

Vukičević-Koroščevega režima. Govorniki opozicije navajajo strahovite primere partizanstva, ki ga je uvedla vlada celo v sodišča, ki bi morala biti nepristranska. Izkazalo se je, da je pri nastavljanju sodnikov merodajna le strankarska pripadnost in da je minister dajal sodnikom naročila, kako morajo soditi. Kakor minister pravosodja, tako postopajo tudi vsi ostali ministri. S tem je najbolj dokazano, da pod sedanjo vlado, v kateri je dr. Korošec notranji minister, zakoni nič več ne veljajo in da ima KDK popolnoma prav, ko zahteva, da mora sedanja vlada izginiti, ker bosta šele potem zavladata v državi zopet red in zakonitost.

Vladi in njeni klero-radikalni večini gre obstrukcija opozicije vedno bolj na živce. Zato si je na vse mogoče načine prizadevala, kako bi se izmazala. Najprej je poskušala z grda in poslala na poslance KDK žandarje. Morala pa se je kmalu prepričati, kako si je s tem sama škodovala. Po vsej državi se ljudje zgražajo nad takim postopanjem, ker vedno bolj spoznavajo, da držita Korošec in Vukičevićev režim samo nasilje in korupcija. Zato je

vlada hotela opozicijo zvabiti v past.

Ponudila ji je premirje, češ da je to potrebno, ker so na dnevnem redu važna vprašanja, ki jih je treba rešiti. Opozicija nikakor noče škodovati interesom države in je zato izjavila, da pristane na pogajanja. Nato so se sestali voditelji parlamentarnih strank k skupni seji, na kateri sta gg. Pribičević in Radić obrazložila, kaj zahteva opozicija. Predvsem sta zahtevala, naj vlada pojasni, kakšni vzroki jo silijo k temu, da hoče sedaj z vso naglico ratificirati nettunske konvencije, ki prinašajo našim ljudem malenkostne koristi, zato pa za državo in gospodarske kroge ogromno škodo. Nadalje je zahtevala, naj preišče parlamentarna anketa krvave dogodke v Beogradu in drugod ter ugotovi krivce, ki naj se postavijo pred sodišče. Končno je zahtevala, naj sprejme vlada njene nujne predloge, zlasti one, ki se nanašajo na gospodarska vprašanja. Po tridnevem posvetovanju je vlada na te zahteve odgovorila. Odgovor vlade pa je bil tak, da ga je morala smatrati opozicija za novo izzivanje. Vlada zahteva, naj KDK glasuje brezpogojno za nettunske konvencije, za londonsko posojilo in prepusti

«Nespamet!» se ji je rogal nekoliko oplasen. «Kdo drugi bi bil drugačen na tvojem mestu. Vsega imaš v izobilju, diči te časten naslov in dolga vrsta slavnih prednikov. Vse to pa te ne omaja...»

«Proč!» ga je potisnila od sebe. «Ne oskrunjavaj me s krvavimi rokami...»

«Še kesala se boš, pa bo prepozno.»

«Beži!» ga je pahnila v deblo bližnjega drevesa. «Sicer me bodo branili valovi pred tvojim nasilstvom.»

«Čakaj, zmirom ne boš stala tukaj nad prepadom. Drugod boš krotkejša in mehkejša.»

«Tvoj objem mi je najhujši strup in ves gnus in smrad se prelija v tvojem poljubu.»

Lambert je moral odnehati. Videl je, da s silo nič ne opravi, njene smrti pa tudi ne sme zakriviti zavoljo javnosti, ki bi zagnala glasen vik in krik. Čutil je, da ga nenadoma zapuščajo moči in da bi njegova vest ne prenesla novega bremena.

Odšel je odurno mrmrajoč: «Resel se je od gneva in zobje so mu šklepetali. Razjarjen se je pognal na konja in odjezdil v dolino.

Narcisa se je umaknila v sobo, naslonila se je na odprto okno, zroča na gladino jezera, v kateri so odsevali zadnji žarki zahajajočega solnca. Priroda se je odpravljala k počitku, slednja bilka je zahrepenela po oddihu, samo njeno srce ni našlo miru, da bi se odpočilo. Kako dolgo se bo morala še boriti? Kdaj ji bo po temni noči trpljenja zasinilo jutro zmage?

Okrog jezera v dolini je potihnil dnevni hrušč in vrišč. Lahki čolnički so se zibali k

bregu, utihnili je petje izletnikov in žgolenje otrok, ki so se poslavljali od prijetnega kraja. Čim se je popolnoma umirila, se je Narcisi zbudila slednja misel ter jo gnala navzdol v dolino. Tam doli ob bajnem šepetu jezera bi scelila svojo bolečino — rahlo bi se razgibala prozorna gladina ter jo zaprla v svoje kraljestvo. Nato bo se zbudila... «Kje?» se je plaho vprašala. «Daleč», si je odgovorila, na kar je vdano dostavila: «Četudi ni več svidenja po smrti in če sta noč in molk — je vendar mir...»

Nesrečnica je čutila, da jo je nekaj siloma potegnilo v naročje večerne tišine. Daleč se je sklonila skozi okno, zatisnila je oči, poglala se je in zavrtela v zraku ter obležala pod oknom na tratici, nedaleč od prepada.

Prav tedaj je ob jezeru po dolini skokoma prijezdil Lambert in zavil v sotesko; konj se je penil in vzpenjal na zadnji nogi, zakaj neprestano ga je priganjal z bičem in zbadal z ostrimi ostrogami. Nasilniku se je zbudila otrpla vest, njegova ošabnost se je spremenila v divjo pobesnelost. Srce mu je tolklo kot kladivo in na ušesa so mu udarjali strašni očitki, ki so ga siloma podili nekam, kjer bi pozabil vso temno minuloost. Oh, kaj bi bil da! za trenutek miru, za kapljico sladke tolažbe!

Kamor se je obrnil, povsod je videl Narciso nad prepadom, slišal je njeno zaničevanje in odklanjanje svoje ljubezni. «Morilec!» mu je odmevalo po soteski; iz teme so se luščile črne sence, strašnejše od peklenskih pošasti.

«Hu, Leonora!» je kriknil v burni domišljiji.

«Prešestnik!» mu je zatulilo iz daljave.

«Emil!» se je spomnil svojega nasprotnika.

«Ali je živ ali mrtev?»

«Živi», mu je odgovorila domišljija.

«Aha, zato me odklanja... Ker ga ljubi — me sovraži — poleteti hoče k njemu — v njegovo naročje se hoče pogrezniti...»

Konj je obstal ob mostičku, ki je peljal čez potok, narasel po neurju. «Naprej!» je zamahnil z bičem. «Čemu se mi ustavljaš?»

Žival se mu je nekaj časa upirala, pod pritiskom udarcev pa se je končno postavila na zadnji nogi in poglala s silnim skokom po trilem mostu. Z rezkim hruščem je jelo pokati tramovje, ki se je udrlo na sredi v deročo strugo. Konja so zagrnili valovi, pri čemer je omahnil jezdec, čigar nogi sta se zamotali v jermenasto uprego. Poganjal se je z vsem telesom in lovil z rokami, dokler ni utrujen omagal. Pred očmi se mu je stemnilo, ugasnilo mu je zadnje upanje v rešitev.

«Smrt — Narcisa — vse je končano!» mu je grgrala v grlu zadnja beseda. S poslednjo silo se je pognal v višino, na kar je izginil pod valovi.

Konj je premagal ovire srditega toka narasle struge in ubežal pretečemu poginu. Čim se je na bregu otresel mokrote, jo je ubral nazaj proti jezeru z utoplencem, čigar nogi sta kakor v zanki tičali v močnem jermenu. Na gričku pred hlevom ga je ustavil hlapec in odvezal mrtvega gospodarja. Istočasno je našlo grajsko osebje pod oknom nezavestno graščakinjo, poklicalo je letoviškega zdravnika, ki jo je obudil k zavesti, ponesrečenca pa je položilo na mrliški oder.

vladi, da sama odloča o tem, katere predloge KDK bi morebiti sprejela. Na tej podlagi so bila vsaka nadaljnja pogajanja nemogoča in so se zato razbila. S tem, da je vlada hotela na tak način izigravati opozicijo, je **napetost le še poostрила**. KDK je odločena, da vztraja v svoji pravični borbi do konca in ne bo odnehala, preden tega ne doseže, kar hoče, predvsem da odstrani sedanjí pogubni in za vso državo in ves narod škodljivi režim, pri katerem imata glavno besedo dr. Korošec in Vukičević.

Sedaj, ko vlada vidi, da se ji je ponesrečil tudi ta manever, se je začela posluževati skrajno podlih sredstev, da bi se iznebila opozicije. Radi pomanjkanja prostora naj navedemo le dva najbolj grda in najbolj kričeča primera:

Beograjski list »Jedinstvo«, ki ga izdaja ministrski predsednik Vukičević z denarjem iz dispozijskega fonda in pri katerem ima znani radikal dr. Laza Marković glavno besedo, je napisal te dni članek, v katerem poziva, da je treba

Pribičevića in Radića ubiti.

Dr. Korošec, ki je plnil celo govore narodnih poslancev v Narodni skupščini in prepovedal listom pisati o tem, kar so govorili v Narodni skupščini poslanci, tega lista, ki je javno pozival k umoru, ni zaplenil niti pozval pisca članka na odgovor.

Drugi primer: Vladi sta najbolj na potu Pribičević in Radić, ki vodita opozicijo. Ker se jih za nobeno ceno ne more iznebiti, so si radikalni in klerikalni poslanci izmislili, da bi bilo najbolje, če bi Radića in če se to posreči, morda tudi Pribičevića proglasili za norca in jih vtaknili v umobolnico. Tako so delali včasih tudi papeži in škofje, da so odstranili ljudi, ki so jim bili neljubi. Zato so vložili v skupščini predlog, naj bi uradni zdravnik preiskal Radića in ugotovil njegovo duševno stanje. Ta predlog pa se je zdel celo radikalskemu predsedniku Narodne skupščine preveč bedast, zato ga ni hotel niti sprejeti. Vseeno pa je značilen, ker dokazuje, česar so vse spodobni današnji režimovci, radikali in klerikalci, zanašajoč se na podporo Davidovičevih demokratov, ki niso nič boljši.

V ospredju političnega zanimanja pa je sedaj **vprašanje nettunskih konvencij**.

Vlada je namreč v soboto po zunanjem ministru predložila konvencije Narodni skupščini, da jih ratificira, to se pravi, da sprejme zakon, po katerem stopijo te konvencije v veljavo. Kakor pa vse kaže, bo razprava o teh konvencijah, ki se ima pričeti menda že prihodnji teden, skrajno viharina. Opozicija namreč ne more dopustiti, da bi bile te konvencije sprejete, ker bi to povzročilo nedogledno škodo za vso državo. Vlada pa do danes tudi še ni pojasnila, zakaj hoče ravno sedaj to izvršiti. Kljub ponovnim pozivom KDK zunanji minister ni hotel dati točnih informacij, kako je do tega prišlo. KDK zlasti zahteva pojasnila, ali bi se potem, če bi Narodna skupščina te konvencije sprejela, odnošaji z Italijo izboljšali in ali bo potem **konec neprestanega izsiljevanja s strani Italije**. Dokler teh garancij ni, bo KDK nadaljevala najostrejšo borbo proti tem konvencijam. Da ima popolnoma prav, dokazuje dejstvo, da prihajajo iz vseh krajev države neprestano ogorčeni protesti proti tem konvencijam in protestirajo proti njim tudi pristaši vladnih strank.

V minulem tednu je ostalo vprašanje posojila nespremenjeno.

Vlada še vedno zatrjuje, da bo posojilo kmalu podpisano in eden del tudi izplačan, toda doslej o tem ni še ne duha ne sluha. Zadnje dni pišejo angleški listi, ki so o tem gotovo dobro informirani, da vlada še ne sme tako kmalu računati s tem posojilom. Zdi se, da je tudi ratifikacija nettunskih konvencij v zvezi s tem in da se vladi baš radi tega tako zelo mudi s konvencijami. Zadnje dni se je celo že pisalo, da je

posojilo padlo v vodo,

ker angleški in ameriški bankirji Vukičeviću in Korošču ne zaupajo in zahtevajo, da mora biti v vladi tudi KDK. Radi tega se tudi širijo vesti, da bo finančni minister odstopil.

V minulem tednu je imel tudi finančni odbor več sej. Razpravljali je o predlogu dr. Korošca, ki zahteva za uradnike svojega ministristva posebne doklade. Doklade pa niso namenjene orožnikom, ki vrše v južnih krajih naporno službo, marveč načelnikom in višjim uradnikom ministristva ter sreskim poglavarjem in policijskim pisarjem. KDK je proti temu odločno nastopila ter

so poslanci dr. Žerjav, Pribičević in Pucelj razkrili strašne stvari, ki se gode pod Koroščevim ministristvom. Kake razmere vlada v njegovem ministristvu, dokazuje slučaj, da je bil imenovan za pravnega referenta velikega župana celo človek, ki je bil radi posilstva 6-letne deklice obsojen na tri leta ječe. Dr. Žerjav je bil naglasil, da bi razumel, če bi dr. Korošec zahteval doklade za orožnike in orožniške vpokojence, ki gladujejo pri svojih malih plačah, a morajo vršiti najnapornejšo službo. Tako pa hoče dati Korošec doklade pomočnikom in načelnikom, ki imajo že itak po 1000 Din mesečno posebnih doklad.

V ilustracijo nesposobnosti in brezglavosti sedanje vlade je treba omeniti tudi to, da je v petek poteklo 25 let, odkar je zasedel srbski prestol oče sedanjega kralja, pokojni kralj Peter Veliki Osvoboditelj, ki si je stekel nevenljive zasluge za naše osvobojenje ter narodno in državno ujedinjenje. Vlada pa se tega ni niti spomnila in šele opozicija jo je morala v Narodni skupščini poučiti, kaj bi se spodobilo.

V Bukarešti se je danes sestala

konferenca držav Male antante,

to je Jugoslavije, Češkoslovaške in Rumunije. Razpravljali bodo o važnih vprašanjih, zlasti pa tudi o odnošajih med našo državo in Italijo. Te dni se je mudil v Beogradu rumunski zunanji minister Titulescu, ki je imel razgovore z našim zunanjim ministrom. O konferenci v Bukarešti bomo obširneje poročali prihodnjič.

General Nobile rešen od tistega moža, katerega je lansko leto žalil in omaloževal njegovo letalsko spretnost

Danes dopoldne so dospele v Ljubljano vesti, da je Nobile in baje tudi ostali del posadke rešil sloviti norveški letalec in raziskovalec severnih pokrajin A. Mundsén. Dosegel jih je z velikim francoskim letalom.

XXIII.

Po smrti graščaka Lamberta so zavladale na Ležišju povsem drugačne razmere. Sodišče je določilo Narciso za dedinjo grajskega premoženja, iz pravičnosti in usmiljenja do Leonore pa je odklonila bogato dediščino, obdržala je skromen del imetja — toliko, da je bila do smrti preskrbljena.

Čim je uredila zapuščinske zadeve, se je odpravila k očetu, nesla mu je pismo izjavo, da je oropal državno blagajno — list, ki ga je našla v graščakovi omari, kjer je iztaknila tudi bratovo priznanje o ponarejeni menici...

«Tukaj je tvoja obdolžitev», jo je izročila očetu. «Mnogo bridkosti ti je povzročila.»

«Vrzi jo v ogenj!» se je oddahnil Tulipan. «Zdaj se mi ni treba bati posledic, škoda pa je itak poravnana.» S tresočo roko se je oklenil ljubeče rešilke ter jo je vroče poljubil.

O bratovi menici ni očetu ničesar omenila. Sama je hotela s Karlom obračunati ter mu oponositi njegovo nehvaležnost. Pozvala ga je na razgovor.

«Grdo je bilo tvoje nasprotje,» ga je pokarala, «še ostudnejša pa tvoja nepoštenost.»

«Ali že veš?» je osramočen pogledal v tla.

«Vem. Našla in shranila sem potrdilo, s katerim priznavaš sramotno dejanje. Podpisal si ga s polnim imenom.»

«Nikar me ne uniči,» se je ponižal. «Dam ti popolno zadoščenje.»

«Smiliš se mi, čeprav si me preganjal, vendar ti ne maram škodovati.»

«Ako si moja sestra, tedaj mi izroči usodno izjavo ter ne izvajaj posledic. Saj se bom poboljšal.»

«Besede ne zadostujejo, treba je dejanj.»

«Pomagaj mi do boljšega življenja. Oh, kaj bi dal za košček zemlje, ki bi jo preuredil v svoje kraljestvo! Takoj bi se odpovedal službi ter se posvetil novim opravilom.»

Bratov sklep je pozdravila Narcisa z odkritim zadovoljstvom. Iz svojega premoženja mu je kupila graščino, kjer se je nastanil in prelevil v uglednega državljana. Čezaloval je svojo lahkomišelnost ter se zahvalil sestri za pismo priznanje, katero mu je izročila z obljubo, da je zadeva za vedno zagnjena v pozabljenje. Tudi z Evgenom sta se sprijaznila, prav tako se je ponižal pred Emilom ter ga prosil odpustčanja.

Medtem je Emil toliko okrevljal, da se je mogel odpraviti na pot na Ležišje k svoji nekdanji zaročenki. Silno je bila iznenadena ob njegovem prihodu, katerega ni pričakovala.

«Sožalje sem ti prišel izraziti,» jo je nagovoril. «Usoda te je zaslužila, smrt pa te je osvobodila...»

«Veliko sem prestala,» mu je potožila. «Zakaj nisem verjela ženi, ki je hotela razdreti poroko?»

«V omari je hranil pismo in njeno sliko. Gotovo si jo našla po poroki.»

«Nisem,» je zanikala. «Izdalo ga je golo naključje.» Pričela mu je razlagati, kako je ponoči zalezla Lamberta v gaju na letovišču

in kaj se je menil z neznance — plačanim zaveznikom.

«Uboga Leonora!» se mu je utrnila solza sočutja. «Kdo te, kam se je umaknila? Najbrž je še ni dosegla vest o njegovi smrti...»

«Evgen neprenehoma poizveduje in ne bo odnehal, dokler jo ne privede na Ležišje.»

«Želim, da bi skoraj rejela zadoščenje. Tedaj se bodo polegli vrtinci usode, no vihar jih trpljenja bo napačilo novo jutro boljše bodočnosti. Usoda naju je razdružila, višja nevidna moč pa naju zopet zbližuje — najina ljubezen je šla skozi ogenj bridkih poskusenj in zdaj je utrjena v stanovitnosti, ki bo trajala do groba.»

Molče sta si podala desnico, njuni ustnici sta se strnili v poljub, srce je udarilo na srcu v potrdilo dosmrtnih zvestobe.

Kakor je bila graščakova smrt rešilna Narcisi, tako je bila pogubna Meljorju, upravitelju umobolnice v Neurju. Trlo ga je prepričanje, da je tujec z ravnateljevo vednostjo osvobodil Leonoro, mogel pa ni ničesar ukreniti. Skriva je obvestil Lamberta ter se mu ponudil, da jo poišče, ako mu obljubi plačilo.

Zaman je iskalo poročilo njega, kateremu je bilo namenjeno. Vrnjeno mu je bilo z opombo, da je graščak Lambert žalostno preminul, za tem pa ga je presenetila novica o ureditvi njegove zapuščine.

Zbudilo se mu je poželenje po bogati dediščini; papirje, katere je hotel pokojnik nekoč odkupiti z zlatom, bi mu preplačala tudi Nar-

DOPISI

HOTEDRŠICA. Na kresno nedeljo imamo Hotenjeci »žegnanje«, ta dan častimo svojega farnega zaščitnika sv. Janeza Krstnika. Razume se, da se ob tej priliki zbere mnogo ljudstva od blizu in daleč. Zato si je tukajšnje gasilno društvo zbralo ta dan za svoje vsakoletno prireditev; s tem nudi gostom zabavo in razvedrila, sebe pa gmotno podpre. Letošnja prireditev bo posebno skrbno pripravljena ter bodo obiskovalci, poleg vsakovrstnih telesnih dobrot, deležni tudi duševnega razvedrila. Nastopil bo slaven humorist, katerega ime držimo še v tajnosti. Torej v nedeljo, 24. junija, vsi v Hotedrščico na »mačka«.

GRADEC PRI LITIJI. Tukajšnja krajevna organizacija ima svoj IV. redni občni zbor v soboto, dne 23. junija t. l., v prostorih restavracije na »Pošti« s pričetkom ob 19. uri. Vabimo somišljenike, da se zborovanja točno in polnoštevilno udeležijo. — Obdor.

SELCA NAD SKOPJO LOKO. Redko jubilejno slavnost doživlja letos slovensko bralno društvo v Selcih. 50 let je minulo, odkor je bilo društvo ustanovljeno in smemo ga prištevati k najstarejšim društvom na Gorenjskem ali v Sloveniji sploh. Odbor si je stavil nalogo, to svečanost proslaviti na kar najlepši način in je določil sledeči program: V soboto, 23. junija, priredi razsvetljavo z umetnim ognjem ob spremljevanju godbe. V nedeljo, 24. t. m., ob 1. uri pozdrav došlih gostov, kratek nagovor in pojasnilo o delovanju društva tekom dobe 50 let. Po nagovoru gre spreved z godbo in zastavami po vasi. Narodne noše posebno dobrodošle! Po sprevedu se prične prosta zabava s plesom na prostornem vrtu g. Šliberja. Kdor hoče prijetne in vesele zabave, naj ne zamudi te prilike in naj priseti našo prireditev! Zato v nedeljo vsi v Selco, nikomur ne bo žal! K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

SV. BOLFENK PRI SREDIŠČU. Na dan praznika sv. Rešnjega Telesa smo imeli ugodno vreme in zato se je narod v lepem številu udeležil službe božje in procesije. Nebo so nosili že po stari »šegi« Orlič, pred nebom pa je strumno stopala »Marijina družba«, device stare in mlade, katerim pa čast, kojim je čast. Ali tukaj se mora nekaj ome-

niti. Za časa župnikovanja pokojnega gospoda župnika Planince pa je bilo drugače. Pri takih obredih je šla pred sv. Rešnjim Telesom nedolžna šolska mladina v belih oblačilih ter trosila na čast sv. Rešnjega Telesa cvetje, za kar pa ta na novo osnovana »Marijina družba« nima zmisla. Pokojni gospod župnik Planince je tudi vpeljal, da se je na praznik sv. Rešnjega Telesa vršila služba božja in ti obredi v slovenskem jeziku, za kar »Slava mu«. Naš novi gospod župnik gotovo ne ljubi slovenskega jezika in nedolžne šolske mladine, zato pa je vpeljal vse po svojem vzorcu in okusu. Toda gospod župnik, mi se ne strinjamo z Vami. Mi smo ja Slovenci in zato želimo, da naši dušni pastirji vsaj enkrat na leto, če večkrat ni mogoče, opravljajo take obrede v slovenskem jeziku in drugič naj ima pri takih obredih prednost nedolžna šolska mladina.

LAŠKO. Naš gerent okrajnega zastopa Laško, g. dr. Godnič, je res možakar pravega kova. Kot voditelj tukajšnje klerikalne politike ima tudi to dobro lastnost, da jako rad veliko obljubi, se hvališa in širokousti s svojimi programi, kaj vse še hoče napraviti v prid davkoplačevalcev, in na vse zadnje, ko vidi, da svojih obljub sploh ne more izpolniti, najde po stari navadi izgovore, da so njegovega neuspaha krivi drugi, posebno pa še to, da ni imel denarja na razpolago. Med drugimi se hvali, da bo pustil glavno cesto od postaje Laško do Časna asfaltirati in da mu je kot gerentu okrajnega zastopa finančnih virov v to svrhu dovolj zagotovljenih. Ta ideja gospoda gerenta bi bila naravnost za pozdravljati, ako bi se ista tudi programatično in v pravem pomenu besede izvršila, sicer se pa lahko omejimo samo na to, da bo ostalo asfaltiranje Laške glavne ceste le pri obljubi in smo-mnenja, da bo gerentovanje g. drja. Godniča poprej minilo, predno bo on s svojim delom sploh prišel, drugič pa ne smemo pustiti iz vidika dejstvo, da gospodari sedanji gerent prav v onem stilu, kakor gospodarijo ponavadi vsi klerikalci, to je, da nima za ona dela, ki so neobhodno potrebna in v prid splošnega ljudstva, nikoli pravega zmisla ali interesa, še manj pa zadosti denarja, saj gre i tu zopet samo za lastno hvalo.

SV. JEDERT NAD LAŠKIM. V nedeljo, dne 3. t. m., se je ustanovil dramatski odsek tamburaške godbe »Zora pri Sv. Jederti«. V navzočnosti lepega števila mladine, katera ima veselje do pri-

rejanja dramatskih iger, se je izvolil sledeči odbor: predsednik: Petru Peter, podpredsednik: Sluga Ludvik, tajnica: gđc. Potokarjeva, blagajnik: Zdouc Miha, režiser: Herman Drago; odborniki: Skalič Ciril, Šipek Anica, Vezovišek Pepca, Mejač Jakob in Jelen Franjo; pregledniki računov: Šipek Franjo in gđc. Reberšakova. Odbor nam jamči, da bo dramatski odsek dobro uspeval, vendar se prosi občinstvo da bi prišlo na pomoč odboru s prispevki, da si nabavi v ta namen potrebna sredstva.

LOPORČICE PRI ORMOŽU. Prostovoljno gasilno društvo v Loporčicah si je nabavilo s pripomočjo domačega prebivalstva novo motorno brizgalno. V nedeljo, dne 24. junija t. l., se bo proslavila blagoslovitev iste pri gasilnem domu ob 3. uri popoldne. Po blagoslovlitvi in mokri vaji sledi velika ljudska veselica z bogatim srečolovom. Na predvečer bo ob 8. uri podoknica gospe kumici. Vsi od daleč in blizu ste iskreno vabljeni, da se udeležite v velikem številu našega gasilskega praznika! Na pomoč!

MALA NEDELJA PRI LJUTOMERU. Odkritje spominke plošče t. g. Simonu Cvahteju. V Mali Nedelji pri Ljutomeru je svoječasnno dolga desetletja učiteljeval in vzgajal narod v šoli in izven šole sedaj še 8. leto pokojni šolski ravnatelj g. Simon Cvahte. Mala Nedelja je že postavila spomenika tudi dvem slavnim možem: drju. Razlagu kot svojemu rojaku, in župniku in pisatelju Kremlju, ki je v tej župniji pasel duše in pisateljaval. G. Simon Cvahte je vzgojil cele generacije in nešteto njegovih učencev je po raznih delih naše države v odličnih službah. Iz vrst učencev blagega pokojnika je izšla misel, da se plemenitemu vzgojitelju v znak trajne hvalečnosti postavi skromen spomenik v obliki spominke plošče na malonedeljski šoli. Pod pokroviteljstvom višjega finančnega svetnika in honorarnega univerzitetnega profesorja v Ljubljani g. Martina Spindlerja, istotako učenca pokojnega Cvahteja, se je ustanovil v Mali Nedelji odbor, sestojec iz vseh štirih županov župnije in upravitelja tamošnje šole. Ta odbor je izvršil vse priprave za odkritje spominke plošče, ki se bo vršilo dne 5. avgusta t. l. Zjutraj ob pol devetih bo na tamošnjem pokopališču poklonitev manom pokojnika, ob pol desetih spominška masa v tamošnji župni cerkvi, po maši odkritje plošče ob sodelovanju domače godbe in

cisa, čeprav so z graščakovo smrtjo izgubili veljavo. Pokazala jih bo lahko vsakemu, kdor bi ji nalagal krivdo zakonske nezvestobe.

Odpravil se je na Ležišje ter je zaupno razložil Narcisi svojo zadevo. Izdal se je za veljavnega trgovca, ki je poznal graščakove razmere, trdeč, da ima pismene dokaze.

«Teh sem si že davno želela», se je vzradostila. «Ako mi jih odstopite, vam dam primerno nagrado.»

«Jutri vam jih prinesem, vi pa pripravite plačilo. Saj bi povračila niti ne zahteval, toda dokazilo sem moral odkupiti.»

Obljubljene listine se je Narcisa silno razveselila, ni pa se mogla ubraniti dvoma o tuičevi zanesljivosti; nekaj jo je svarilo, naj mu ne zaupa.

Kmalu po njegovem odhodu jo je posečil brat Evgen, katerega je prosila nasveta, kaj naj ukrene. Opisala mu je t. a. — bratovo lice je obilo vidno zadovoljstvo.

«Meljor!» je poskočil in plosnil z rokama. «On, ki je zakrivil toliko gorja, bo radel kakor zrelo jabolko pravici v naročje!»

«Jutri bo prinesel papirje, obljubila sem mu plačilo.»

«Pripravil mu bom sprejem, kakršnega je zaslužil.» Evgen je zajezdil konja in sporočil sodišču, naj se zanima za morilca in sleparia. Oblastvo je nemudoma odposlalo beriče z nalogom, naj ga skrivoma počakajo in privedejo v zapore.

Drugi dan se je Meljor res oglasil na Ležišju. «Tukaj je dokaz, da je bila Leonora gra-

ščakova zakonita žena», je odprl potno torbico ter ji izročil polo papirja.

«Ali je pa res to prava listina?» je oprezno omenila.

«Poglejte in berite!» ji je pokazal graščakov podpis in uradni pečat.

«Poznam pisavo. Počakajte, naj zaklenem vrata, da naju kdo ne iznenadi.»

«Hitro, milostiva!» je nemirno stopical. «Odhod je določen, ne smem se zakesniti.»

«Grem po plačilo.» — Preden je Narcisa prišla za kljuko, so se odprla vrata, vstopilo je pet oboroženih beričev, ki so obkolili neznanca, Evgen pa je pomignil sestri, naj se umakne na hodnik.

«Kdo si?» je v imenu postave zagrmel vodja beričev.

Meljorju je siknila skozi zobe strupena kletev, na kar je segel v torbo po samokres. Podvreči se je moral telesni preiskavi, ki je dognala, da mu je pravo ime Meljor, ne pa Lugar, kot so ga klicali v Neurju. Iztrgali so mu orožje ter ga odvedli v zapor.

Ko se je Evgen povrnil domov, ga je čakalo na mizi zaprto pismo — poročilo preganjane Leonore. Izvedela je o nenadni smrti svojega krutega soproga, pred katerim je bežala. Zdaj se je odločila, da se bo predstavila rešilcu, vendar jo je še vedno plašila skrb, kako se bo izognila zločinskemu zavezniku, ako se srečata na poti.

«Pridi, Meljor te odstranjen!» se je glasilo Evgenovo poročilo. «Jaz in Narcisa te pričakujeva z odprtimi rokami.

Čim je Leonora prejela pismo, se je odpravila na potovanje. Na Ležišje je dospela s svojim edincem, spremljala jo je Škarlela, otrokova rednica, in Evgen, njen plemeniti rešilec. Narcisa jo je objela kot rodno sestro ter jo prosila oduševanja.

«Totike plemenitosti nisem pričakovala», jo je pohvalila Leonora. «Lepša od solnce je tvoja poštenost!»

«Storila sem, kar mi je velela dolžnost», je Narcisa odklonila zahvalo. «Sladko mi je bilo trpljenje v zavesti, da popravljam, kar sem nevedoma zagrešila.»

«Spletli ste si venec nevenljive slave!» jo je povzdignila Škarlela ter ji poljubila roko.

«Vi pa ste gojili cvetlico», ji je namignila na malega Lambertka, ki se je je oklenil okrog vratu. «Vaš dom je odslej na Ležišju — plačilo za trud, ki je povečal krasoto današnjega dneva.»

Narcisa in Leonora sta si začeli pripovedovati svoje doživljaje, marsikaj sta si povedali o prestanem »pljenju v razburkanih vrtincih neprizanešljive usode.

V grajski kapelici na Ležišju se je vršila nekaj mesecev pozneje izredna slovesnost. Pred okrašenim oltarčkom je klečala nevesta Narcisa ob ženinu Emilu; duhovnik je sočasno poročil tudi Evgena in Leonoro ob številni udeležbi odličnih in preprostih povablencev. Manjkalo pa je grofa Tulipana, ki se je kmalu po nezgodi svojega nasprotnika preselil v boljše življenje.

pevskega zbora, ob dvanajstih skupno kosilo v Društvenem domu (ne banket, ampak si bo vsakdo lahko volil jedi in pijačo po lastni želji!), popoldne ob treh pa otroška prireditve v Društvenem domu, pri kateri bo okrog 30 najrevnejših otrok tamošnje župnije obdarjenih z obleko in obutvo za zimo, s čimer bo najlepše počaščen spomin blagega, plemenitega pokojnika. Sploh je celotni čisti dobiček namenjen izključno za domače uboge šolarje, kar je popolnoma v intencijah mišljenja pokojnega Cvahteja. Vsi Malonedelčani, vsi Cvahtejevi učenci, vsi njegovi tovariši in prijatelji in vsi prijatelji mladine so vabljeni, da se sigurno udeležijo te slavnosti!

GOSPODARSTVO

VELIKA NEVARNOST ZA SLOVENSKO KMETIJSTVO.

V ponedeljek so pričela na Dunaju pogajanja za izpremembo trgovinske pogodbe z Avstrijo, ki morejo postati usodopolna za vse slovensko kmetijstvo. Če bo naša delegacija pristala na zahteve Avstrije glede zvišanja avstrijskih carin na živino, meso, bučno olje itd., bo izvoz teh predmetov iz Slovenije v bodoče skoro nemogoč. Kakor znano, so se tozadevna pogajanja vršila že v decembru preteklega leta, vendar pa takrat zaradi pretiranih avstrijskih zahtev ni prišlo do sporazuma. Ker bi pristanek na avstrijske zahteve pomenil najtežji udarec za slovensko kmetijstvo, so naši poslanci gg. dr. Zerjav, dr. Kramer, Pivko in Urek stavili že lani na kmetijskega ministra in na trgovinskega ministra pismeno vprašanje, v katerem so ga opozorili na tozadevno spomenico Kmetijske družbe za Slovenijo.

Povišanje avstrijske uvozne carine na mesne prašiče (peršutarje) od 9 na 27 zlatih kron za 100 kg bi povzročilo ukinjenje izvoza prašičev iz Slovenije v Avstrijo. Težkih prašičev gre le malo iz Slovenije. Skoro ves izvoz mesnih prašičev iz naše države odpade na Slovenijo in Hrvaško Zagorje. Če se Sloveniji vzame možnost izvoza prašičev, bo s tem njena prašičereja uničena in gospodarstvo Slovenije najtežje prizadeto. Nič manj važna je zahteva Avstrije po zvišanju avstrijske uvozne carine na goved od 5 na 15 zlatih kron, dalje povišanje carine na konje na dvojno dosedanje izmero ter povišanje carine na meso. Tudi pri tem je najbolj prizadeta Slovenija, ki izvažala le dobro klavno živino in mrzlokrvne konje težke pasme. Poleg tega bi povišanje avstrijske uvozne carine na bučno olje od 5 na 30 zlatih kron izredno težko prizadelo našo industrijo bučnega olja kakor tudi kmetovalce, ki prodajajo tej industriji bučne pečke.

Na katastrofo, ki grozi Sloveniji zaradi revizionističnih zahtev Avstrije smo že ponovno opozorili ter objavili proteste slovenskih gospodarskih korporacij. Vlada g. Vukičevića in dr. Korosca pa se očitno na vse to ni prav nič ozirala, kajti čuje se, da so odšli delegati na Dunaj, da ustrezajo avstrijskim zahtevam. Zato tudi ni med njimi nobenega Slovenca in sploh nikogar, ki bi podrobno poznal slovenske gospodarske razmere. Sgodilo se je celo to, da je bil edini Slovenec, sicer pristaš SLS, toda gospodarski strokovnjak, ki je bil prvotno imenovan za člana delegacije, črtan! To je pač najboljši dokaz neznanske slabosti SLS v vladi. Sedaj, ko se Vukičevićev režim drži le s pomočjo naših klerikalcev, so v Beogradu črtali celo slovenske eksperte, kakor da bi se Slovencev trgovinska pogodba s sosednjo Avstrijo sploh ne tikala. Radikalni reakciji ni bil prodan za par sinekur samo narodno-kulturni program SLS, temveč tudi vsakdanji kruh Slovencev.

Kmetijski pouk

GNOJENJE PO KOŠNJI.

Travnike in sadne vrtove gnojimo lahko tudi po prvi košnji. Tako delajo le posamezniki že sem in tja pri nas, splošno pa po travnikih živino-

rejskih deželah. S takim gnojenjem se ruša v svoji rodovitnosti močno podpre. Ugodno vplivamo s tem pa tudi na tečnost krme, kar je za naše maloposestniške razmere velike vrednosti. Če imajo po naprednih deželah tako lepe uspehe pri reji živine, je to v glavnem pripisati ondotni tečnejši in obilnejši krmi v zimskem času, ki jo dobe po skrbnem gnojenju.

Za gnojenje travnikov po košnji se priporoča gnojnica, ki jo v ta namen lahko zredčimo z vodo, da nam ne posmudi mlade ruše. Voziti jo je zaradi tega tudi le ob deženem vremenu. Posestniki, ki imajo gnojnične jame, naj jo vozijo sedaj po prvi košnji na svoje travnike in sadne vrtove, da bo več pridelka. Na sadnem vrtu pomaga gnojnica obenem tudi sadnemu drevju, ki daje po takem gnojenju lepše pridelke in je tudi bolj odporno proti raznim listnim boleznim.

Po travnatih krajih je gnojenje travnikov po prvi košnji sploh običajno. Tam pridelajo tudi splošno več gnojnice. Pri nas se da tako gnojenje za enkrat izvajati le po tistih redkih kmetijah, ki imajo gnojnične jame. Take jame se izplačajo v najkrajšem času, posebno če napeljemo notri tudi gnojnico izpod svinjakov. Na ta način bi lahko nabrali vsako leto toliko gnojnice, da bi naše travnike lahko vsaj deloma pognojili. Kar zmore v tem pogledu veleposestnik za svoje obsežne travnike, to zmore lahko tudi mali posestnik za manj obsežne svoje travnike.

Seveda je treba poleg gnojnične jame tudi še drugih priprav, kakor priprav za nalivanje gnojnice in za razpeljavanje gnojnice. Ves ta inventar se pa v kratkem izplača, zlasti še, ker se da gnojnica izvrstno izkoriščati tudi za razne druge namene, za zalivanje turščice, pese, vrtnih sadežev itd.

Gnojnice je povsod potreba, pa jo navadno povsod manjka. Najbolj občutimo to pomanjkanje pri naši krmi, ki bi je imeli s pomočjo gnojnice lahko dosti več kakor jo imamo danes, ko manjka še povsod gnojničnih jam in gnojničnih sodov.

TEČAJI ZA SADNO KUPČIJO.

Če primerjamo sadno kupčijo pri nas in po drugih naprednih deželah, vidimo, da smo še silno zaostali in da potrebujemo še mnogo pobude in pouka. Ako bi se naši gospodarji nekoliko bolj zanimali za štivo po naših kmetijskih listih in za svoj napredek, bi si na podlagi dosedanjih izkušenj in izglede tudi sami lahko pomagali do boljših uspehov pri sadni kupčiji, toda pri nas manjka pravega zanimanja za eno in drugo. Kar slišimo dobrega, za vse to ostane navadno gluhi in delamo po stari navadi naprej.

O kakem posebnem pripravljanju sadja za kupčijo, o tem smo sploh še premalo poučeni. Pri nas jabolka po stari navadi otresamo in klavimo, tako da sadje že na ta način trpi v svoji vrednosti. Potem ga pa prodajamo, kakršno je, brez vsakega odbiranja, ne po sortah, ne po debelosti, ne po vrednosti za uživanje. Kakor ga na kup spravimo, tako ga oddajamo.

Tako sadje gre slabše in teže v denar, kajti tako vkup zmešano sadje se mora šele prebrati, dobro od slabega, namizno od moštnega sadja itd. Vse to pa znižuje njegovo vrednost. Lahko trdim, da smo na ta način prikrajšani v posameznih sadnih okrajih za lepe tisočake. Veliko več bi se dalo doseči, ako bi sadje skrbno obirali in po sortah prebirali in tako prodajali. Posebno kot mali posestniki moramo za tem stremeti, da bi kaj več dosegli, tudi če se ima s tem naše delo pomnožiti. Posameznik bi v tem primeru težko kaj dosegel, ali če se združijo vsi sadjerejci ene vasi ali več vasi in spravijo svoje sadje ločeno po sortah skupaj, tako kakor delajo veliki posestniki ali pa sadjarske zadrage, pa bi se uspeh take skupne oddaje takoj pokazal in bi tudi najugodnejše vplival na nadaljnji razvoj našega sadjarstva.

Za tako skupno delo je treba pri nas pobude in pouka, ki se da še najuspešneje izvesti v tečajih. Po vseh sadnih okrajih, kjer kaže letos do-

bra letina za jabolka, naj bi se prirejali dnevni sadni tečaji, na katerih bi se pojasnilo in tudi pokazalo, kako se je treba sadne trgovine združenimi močmi poprijeti in kako jo je izvajati, da bo prinesla več uspeha. Na vrsto naj pridejo predvsem kraji, ki so glede sadne trgovine bolj važni in kjer je sadna trgovina že dosedaj bolj razvita.

Tedenski tržni pregled

ZITO. Na svetovnem trgu so cene zaradi ugodnih izglede letošnje letine ponovno nekoliko nazadovale. Tudi na naših tržiščih cene popuščajo. Dne 19. t. m. se je na ljubljanski borzi prodajala baška pšenica, dostavljena na postajo v Sloveniji, po 395 Din do 397 Din 50 par za 100 kg, baška turščica po 332 Din 50 par do 335 Din za 100 kg in moka «0», dostavljena v Ljubljano po 530 Din do 535 Din za 100 kg.

ZIVINA. Na ljubljanski živinski sejmi, ki se je vršil 20. t. m. je bilo prignanih 163 konj, 37 volov, 37 krav, 14 telet in 317 prašičkov za rejo; prodanih pa je bilo 32 konj, 25 volov, 18 krav, 12 telet in 255 prašičkov za rejo. Promet je bil srednje živahen. Cene so ostale v glavnem neizpremenjene. Za kilogram žive teže so se prodajali prvovrstni voli po 10 Din, drugovrstni voli po 9 Din, tretjevrstni voli po 8 Din, krave, debele, po 5 do 7 Din, krave klobazarice po 3 Din do 450 Din, teleta po 14 do 15 Din. Cena prašičkom za rejo (8 do 12 tednov starim) se je gibala med 200 do 300 Din.

Sejmi

- 26. junija: Mursko Središče;
- 26. junija: Pri Cerkvi, Beltinci, Ponikva;
- 28. junija: Radeče;
- 29. junija: Osilnica, Sava;
- 30. junija: Rajhenburg, Metlika, Mala gora, Mozelj, Zagorje, Mirna peč, Čakovec, Spodnja Polskava, Sv. Bolfenk, Trnovska gora;
- 1. julija: Jurklošter, Podčetrtek;
- 2. julija: Kočevska reka, Petrovče, Trojane-Sv. Gothard, Rakičan, Remšnik, Št. Ilj pod Turjakom, Tinsko;
- 4. julija: Glančnik, Krško, Ziri, Rečica ob Savinji, Križevci, Vuzenica.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi se je dobilo 19. t. m. v valutih:

za 1 ameriški dolar 56 Din 10 par do 56 Din 30 par;

v devizah:

za 100 italijanskih lir 297 Din 67 par do 299 Din 67 par;

za 100 avstrijskih šilingov 798 Din 55 par do 801 Din 55 par;

za 100 madžarskih pengov 990 Din do 993 Din;

za 100 nemških mark 1357 Din do 1360 Din;

za 100 češko-slovaških kron 168 Din 10 par do 168 Din 90 par;

za 100 švicarskih frankov 1093 Din 50 par do 1096 Din 50 par;

za 100 francoskih frankov 222 Din 40 par do 224 Din 40 par.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

BELOKRANJSKE GASILSKE SLAVNOSTI.

Talčji vrh, sredi junija.

Gasilna društva v Beli Krajini prav lepo napredujejo. Zelo družabne so letne prireditve kakor veselice, kjer vidimo bratsko vzajemnost: eden pomaga drugemu. Ti obiski tako počive vse prireditve in jim dajo najprikljubivejše lice.

Doslej se je nahajala gasilska župa za vso Belo Krajino s sedežem v Metliki, v kratkem pa se bo ponašala Krajina že z dvema, druga bo v Črnomlju.

Prvo gasilsko veselico so priredili Dragatušci, to po svojem običaju na svečnico. Vsak

ima svoj prav, tako tudi oni: poleti vse hiti, zakaj bi se takrat drenjali. Lepo po vrsti. Precej je bilo izkupička, saj je bilo zunaj mrzlo, veselice daleč okoli nobene.

Pa je nastopila pomlad, z njo prebujenje vse narave. Vrstiti so se pričeli lepi dnevi, polni zlatega solca in zadovoljstva. Talčjevrško novoustanovljeno gasilno društvo je priredilo svojo vrtno veselico, katera je, kakor je poročala «Domovina» prav lepo uspela. Za pomladno ji je sledila letna. Človek bi ne mislil, da je v Planini tako prijetno. Vsak se je moral nadeviti planinski godbi, ki je tako rezala, da je bilo veselje.

Metličani so pa blagoslovili novo brizgalno. Kaj lep je bil sprejem na kolodvoru kakor tudi povorka, katera se je pomikala skozi mesto na zabavišče. Kumoval je dvor. svetnik E. Gangl, ki se je pripeljal v svoj rodni kraj, katerega nadvse ljubi. Z lepim govorom je nazdravil tudi odlikovancem.

Tudi semiška proslavitev je nadvse lepo izpadla. Malo se je oblačilo in hotel postrašiti dež, a jo je raje pobrisal za šemisko gorico, saj se ni upal motiti veselih ljudi. Črnomaljec je bilo prav veliko. Pripeljali so se na vozovih in dvokolesih, z njimi pa tudi mestna godba, ki je pokazala svoj lepi napredek pod vodstvom agilnega in požrtvovalnega kapelnika; nastopi tudi večkrat ob večerih sredi črnomalskega mesta, kjer prireja promenadne koncerte.

Za Semičem zopet Petrova v a s. Petruski gasilci so jako požrtvovalni in so zastopali še vsako prireditelje, o čemur jih moramo pohvaliti. Niso tisti, kateri samo čakajo doma ter gledajo, kdo jih bo posetil, ampak vsakemu vrnejo, zastopani v znatnem številu. Tudi tu je zabavala goste črnomalska godba pod vodstvom gospoda Picmausa. Poleg šaljive pošte smo videli tudi, kako so vrteli janjca na ražnju po starem običaju.

Krasinci pa so blagoslovili novo brizgalno, kateri je kumoval g. minister Zupanič. Tu smo imeli priliko, slišati metliško mestno godbo. Lepo vreme je privabilo mnogo ljudi od vseh strani, kateri so se mudili dolgo v večer. Enako lepo se je vršila vrtna veselica, ki so jo priredili doma.

Tribučani. Mlado gasilsko društvo je še, toda jako delavno, kar smo imeli priliko videti; stalno napreduje. Pod košatim sadnim drevjem klopi in mize, na njih sladka kapljica iz Plešivice, veselo petje, na plesišču pa so se vrtela dekleta ob godbi hrvatskih tamburašev. Veselo razpoloženje je trajalo brez konca in kraja, saj je v Tribučah vedno vse dobre volje!

Sedaj se pa pripravljajo Črnomaljci tudi na svojo prireditev, za katero imajo izbrano že stalno svojo nedeljo, zaznamovano kot najlepšo.

Tako se vrsti ena veselica za drugo pod zeleno gorico, kjer raste trta in se oglašajo črički za mičnimi hrabi in zidanicami, pojoč pesmi složenemu in bratskemu delu za blagor vseh vaščanov.

DOMAČE NOVOSTI

* **Kraljevska rodbina na Bledu.** Koncem prihodnjega tedna odpotuje kraljica Marija z obema princema na Bled. Kralj ostane zaradi politične situacije zaenkrat še v Beogradu.

* **Papež je obolel na poapnenju žil.** Boazen je v zadnjem času postala zelo resna. Papež sicer ni izpremenil načina svojega življenja, vendar pa ne pije vina, temveč pivo ter hodi na daljše izprehode. Vatikanski krogi ne skrivajo svojih skrbi glede njegovega zdravstvenega stanja.

* **Najstarejša Slovenka** gospa Elizabeta Vilkovčeva, ki je dosegla 102 leti, je umrla v soboto 16. junija na Savi pri Litiji. Ranjca, ki je bila rodem iz Kamne gorice na Gorenjskem je bila do svojega stotega rojstnega dneva vedno čila in živahna in je znala z živimi besedami opisovati svoje stoletno življenje in svoje bogate spomine. Njena stoletnica je bila majhen praznik za vso dolino. Po vstopu v drugo stoletje pa se je

Kdor sreče ne odklanja Kdor si želi blagostanja

naj ne zamudi prilike ter naj takoj naroči srečke državne razredne loterije pri glavni razpošiljevalnici srečk za Slovenijo,

Zadružni hranilnici, r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 19.

Žrebanje se prične že 7. julija. V Mariboru se dobijo te srečne srečke v upravi «Večernika» na Aleksandrovi cesti št. 13. Naročniki «Domovine» iz ostale Slovenije pa naj naročijo srečke pri Zadružni hranilnici v Ljubljani, Sv. Petra cesta 19.

Naročilnice bomo priložili prihodnji številki «Domovine».

zdravje gospe Vilkovčeve kar preokrenilo. Zanimivo je, da pokojnica prav do zadnjih dni svojega življenja ni okusila zdravil, niti ni legla tekom vse dolge dobe v bolniško posteljo. Sveži zrak in zmerno življenje, to sta ji bili najjačji opori v življenju in orožje, s katerim se je borila proti starosti. «Rana ura, ta nekaj velja, to so najboljša zdravila», tako je dejala marsikomu. In res! Kljub visoki starosti, bližala se je tedaj že koncu 101. leta, je vstajala ga. Vilkovčeva vsak dan na vse zgodaj in hodila k prvi maši, kjer se je s tiho molitvijo pripravljala na življenje onstran groba. Par dni pred 101letnim jubilejem jo je prvič v njenem življenju položila bolezen v bolniško posteljo. Ko se je zavedela svoje boleznije je pripovedovala, kako lepo da je življenje. «Prav nič rada ne zapuščam sveta», je dejala. «Vse bi dala onemu, ki bi mi mogel podaljšati življenje, če tudi le za kratek čas...»

* **Smrtna kosa.** Na Savi pri Litiji je umrla minuli teden veleposestnikova vdova Marija Berdajs. Pokojnica je bila mati g. Leopolda Berdajsa, gostilničarja in veleposestnika na Savi ter tašča g. Joška Modica iz Litije. Pogreba se je udeležilo lepo število odličnega občinstva.

* **Svečan sprejem naših podmornic v Splitu in Šibeniku.** Kakor poročajo službeno iz Boke Kotorske, prispeta naši prvi podmornici koncem tekočega meseca v Split, odkoder odploveta v Šibenik. V obeh mestih jima pripravljajo slavnosten sprejem. Zene v Splitu in Šibeniku bodo poklonile podmornicama dvoje krasnih zastav. Kralj je nameravani dar že odobril. «Jadranska straža» je sklicala sestanek, na katerem bodo določili spored za slavnostni sprejem podmornic.

* **Zdravljenje vojnih invalidov v Toplicah pri Novem mestu** se prične 3. julija t. l. za vse upravičene invalide ljubljanske in mariborske oblasti. Obsega radio-emanacijske kopeli, po potrebi tudi mehanoterapijo; za ves čas zdravljenja brezplačna oskrba (hrana in stanovanje) v invalidskem domu v Toplicah. Pravico do brezplačnega zdravljenja imajo na osnovi določil člena 10. invalidskega zakona pretežki in popolni invalidi, izmed lahkkih in težkih pa samo oni, ki plačujejo manj nego 20 Din neposrednega davka, odnosno oni, ki so zaradi revmatičnih in sorodnih boleznij proglašeni za vojne invalide. Prošnje je nasloviti na velikega župana ljubljanske oblasti. Prošnji mora biti priloženo: 1.) uradno poverjen prepis sodnega sklepa o priznanju invalidnine, 2.) zdravniško izpričevalo uradnega zdravnika, da je zdravljenje potrebno, po potrebi pa še: 3.) potrdilo davčnega urada o plačevanju neposrednega davka, in 4.) invalidsko uverjenje o zadnjem pregledu. Dobo zdravljenja določi v vsakem posameznem primeru kopališčni zdravnik povodom prve zdravniške preiskave. Nastanitev je skupna v Invalidskem domu za vse invalide brez izjeme.

* **Sprejem duševno bolnih na vse v poštevi prihajajoče oblastvene zavode ukinjen.** Zaradi skrajne prenapolnjenosti tako psihiatričnega oddelka v splošni javni bolnici kakor tudi blaznice na Studencu in vseh hiralnic za duševno obolele, je vsak sprejem do nadaljnjega ukinjen. Najnovejši primeri se bodo odslej naprej mogli sprejemati samo v toliki meri, v kolikor se sproti izpraznijo prostori. Direktni sprejemi pa so vsi ukinjeni. Rodbine priglasičenih bolnikov bo ravnateljstvo na njihove z zdravniškimi izpričevali opremljene prošnje sproti obveščalo, kedar se

sprejemajo vrstoma, t. j. po redu priglasitve. Ker je vsak direkten sprejem nemogoč, je popolnoma odveč bolnike kar na slepo srečo, osobito iz oddaljenejših krajev, privržati v Ljubljano. Kdor ne bo maral uvaževati teh določb, naj pripiše posledice, posebno morebitne visoke stroške, sam sebi.

* **«Skovir».** Prejeli smo: Opozarjamo vse, ki se zanimajo za šaljivo in zabavno štivo, na edini slovenski šaljivi list «Skovir», katerega 11. številka je izšla v soboto z bogato vsebino in številnimi slikami. V «Skovirju» izhaja zanimiv in napet roman, sestavljen po zapiskih policijskega uradnika. Roman je ilustriran. Stare številke so še v zalogi, na kar opozarjamo vse, ki žele imeti cel letnik. «Skovir» izhaja na 16 straneh vsakih 14 dni in stane četrtletno 15 Din, posamezna številka v prosti prodaji pa 3 Din. Uprava v Rožni dolini pri Ljubljani.

* **Šola za dekleta.** Učiteljski krožek za litijsko okolico je na zadnjem sestanku v Šmartnem razmotrival o izvenšolskem delovanju. Sklenjeno je bilo, da se bo vršila jeseni šola za mladenke, kjer se bodo poučevale praktične stvari iz gospodinjstva, krojenja in vsega drugega, kar mora dekle znati v domačem gospodinjstvu.

* **Bralno društvo Ratitovec v Selcih nad Škofjo Loko** praznuje prihodnjo nedeljo 24. junija svojo 50letnico. Kot eno najstarejših društev v Sloveniji je vzklilo v najtežavnejših razmerah. Izvojevalo je marsikateri hud boj in postalo narodna trdnjava za Selško dolino. Na predvečer priredi društvo razsvetljavo in godbo. V nedeljo ob 1 popoldne bo sprejem došlih gostov, na kar bo sledilo kratko pojasnilo o delovanju društva tekom 50letne dobe. Po predavanju bo obhod po vasi z godbo in zastavicami. Po sprejemu bo zabava na vrtu g. Šliberja. Ker slovi naša ne preveč oddaljena dolina kot lepa izletna partija, vabimo vse, da se udeležite tega lepega in pomembnega slavlja. Nikomur ne bo žal. — Zato v nedeljo 24. t. m. vsi v Selce!

* **Is tajništva ZKD.** Statistična poročila kljub opominom še niso poslala naslednja društva: Sokolska društva: Bizelsko, Cerknica, Dol pri Hrastniku, Gradac, Ježica, Kamnik, Kočevje, Komenda, Krško, Moste pri Ljubljani, Novo mesto, Polje, Rajhenburg, Reka, Stražavta vas, Sv. Križ pri Kostanjevici, St. Janž, St. Rupert, St. Vid, Unec-Rakek, Vače pri Litiji, Žužemberk; učiteljska društva: Brežice, Črnomelj, Kranj, Krško, Litija, Ljubljana, Ljubljana okolica, Novo mesto, Radovljica; akademski društva: «Jadran» (Ljubljana), «Triglav» (Zagreb), Klub trgovskih akademikov, Ljubljana; «Edinosti» Ljubljana, Kranj, Tržič, Domžale; narodne čitalnice: Kamnik, Spodnja Šiška, Gorenja vas pri Logatcu, Loški potok, Dravljje; knjižnice: Kolodvorski okraj (Ljubljana), Šentjakob (Ljubljana), Šmihel-Stopiče, Dragatuš, Dolenja vas, Skaručna, Vrhopolje, Loke pri Zagorju, Ihan, Kurečno nad Laškim, Huda jama pri Laškem, Uršna sela, Sv. Lenart pri Laškem, Jurklošter, Stara vas pri Brezicah; pevski društva: «Zarja» (Brdo pri Lukovici), «Lira» (Kamnik), Zirovnikov zbor (Šent Vid), Glasbena Matica (Krško); tamburaška društva: «Danica» (Gričlje pri Gradcu), «Planinka» (Lesce); dramska društva: Svobodni oder (Trbovlje), Šentjakobski okraj (Ljubljana), Kolizejski okraj (Ljubljana), Kolo

jugoslovenskih sester (Krško); prosvetna društva: Begunje, Ljubno, «Belokrajna» v Podzemlju; Ciril-Methodove družbe: Šiška (moška in ženska), Novo mesto; gasilna društva: Boštanj ob Savi; društvo «Triglav» v Bevkah, politično napredno in gospodarsko društvo za vodmatski okraj v Ljubljani, društvo «Vodnik» v Zgornji Šiški, društvo za zgradbo sokolskega doma Šmartno pri Litiji, društvo «Kazino» v Ljubljani, društvo «Soča» v Ljubljani, Udruženje vojnih invalidov v Ljubljani, državno zdravilišče Golnik, krajevna organizacija SDS Brezje-Dobrova pri Ljubljani. — Zadeva je nujna in pošljite podatke takoj!

* **Strašen čin bolne matere.** Dne 12. t. m. je ustrelila ob pol 6. popoldne 36letna Angela Klemenšakova, žena posestnika Jakoba Klemenšaka, p. d. Majdaša, v Solčavi št. 59, z dvočevno lovske puško najprej svojo enoletno hčerko Pavlo, nato pa sebe. Angela Klemenšakova je bila že dolgo časa živčno bolna in je iskala zdravja po raznih bolnicah. Cutila je, da bo boleznijo podlegla in v tej boli jo je posebno skrbela usoda najmlajšega otroka, ki bi bil po njeni smrti brez prave matere. V odsotnosti moža, ki je bil že dva dni na delu eno uro daleč od doma pri Roku Klemenšaku, ji je dozorel sklep, da usmrti Pavlico in sebe. Njeni otroci so bili razen osemletne Ivanke in Pavlice vsi na njivi. Ivanka je zapodila iz hiše in vzela možovo puško, katere ena cev je bila natisnana s kroglo, druga pa s šibrami. Ivanka je obslala pri oknu in videla, kako je mati ustrelila Pavlico in potem še sebe. Zagnala je krik, ki je priklical domače z njive. Našli so mater in hčerko že mrtvi. Pavlici je šla krogla skozi desno stran prsi in izstopila pod levo pazduho. Sebe je mati ustrelila na ta način, da je postavila puško na tla, se naslonila z levo prsno stranjo na cev in izprožila petelina s pomočjo starih polomljenih grabelj. Nesrečna mati zapušta še sedem otrok, od katerih je najstarejši star 19 let, najmlajši pa 3 leta. Žalosten dogodek je vzbudil v vsej solčavski okolici mnogo sočuvstvovanja z nesrečno rodbino.

* **Oče po krivem osumljen umora svojega sina.** V Grčevju, občina St. Peter, so našli pod obzidjem nekega vinograda A. Arha, 26letnega sina viničarja Matije Arha, mrtvega. Iz razrite zemlje so sklepali, da je umrl pokojni Arh nasilne smrti. Ker je sin živel z očetom v neprestanem prepiru, so osumili očeta, da je on povzročil sinovo smrt in očeta zaprli. Oče, ki so ga ti strašni očitki zelo boleli, je težko čakal točne preiskave, ki je dokazala njegovo nedolžnost. Fant je bil podvržen padavici, tudi je imel zaradi uživanja alkoholnih pijač srce razširjeno čez mero. Umrl je zadet od kapi. Proti Matiji Arhu so takoj ustavili sodno postopanje in ga izpustili na prosto.

* **Iz življenja ameriških Slovencev.** V kraju Ely, država Minnesotta, se je nedavno pripetilo več nesreč. Koncem maja je ubilo Slovence Milkoviča. Prišel je v stik z električnim tokom in udarce je bil tako močan, da je bil nesrečnež takoj mrtev. Zapustil je ženo in osem hčerk. — Niso pa še pokopali Milkoviča, ko se je pripetila druga, še težja nesreča. Trije mladi fantje, Janez Kolarič, France Trlep in Jože Barič, so šli v nedeljo, dne 27. maja, ribe lovit. Čoln se jim je pa prevrnil in, neveseli plavanja, so vsi trije utonili. Domači so jih pogrešali in so jih drugo jutro iskali. Našli so prevrnen čoln in pod njim truplo utopljenega Kolariča. Blizu njega sta ležala objeta Trlep in Barič. Vsi trije fantje so bili pridni in marljivi delavci, zato je njihova smrt rodiljelje še bolj prizadela. — V Sheboyganu je umrla v starosti 41 let Antonija Zaversnik. Podlegla je operaciji na želodcu. Pokojna je bila rojena leta 1887. v Škocjanu na Dolenskem. Zapustila je pet otrok v starosti od treh do 19 let. — V Chisholmu, država Minnesotta, je umrl Anton Ivanc. Pokojni je bil doma iz vasi Podpeči.

* **Zopet potresi.** Potresna opazovalnica v Ljubljani in observatorij pod Triglavom sta zaznavala te dni močne potresne sunki, in sicer v daljavi nad 7000 km. Potres je nastal v Mehiki. Najbolj so ga občutili v glavnem mestu, v Mehiki sami. Razbitih je bilo mnogo hiš, porušilo se je tudi

več dimnikov. Potresni sunki so trajali sedem minut. — Še bolj je bilo prizadeto mesto Oaxa. Tam se je porušilo več hiš, pri katastrofi je bilo ubitih tudi več oseb, mnogo pa ranjenih. Med prebivalstvom je zavladala velika panika in vse je bežalo iz mesta. Potresni sunki se še vedno ponavljajo, dasi v manjšem obsegu. Potres je prizadel tudi dve drugi pokrajini v Mehiki, toda podrobnih poročil o potresni katastrofi še ni.

* **Ošpice so se pojavile v vasi Maljaka pri Savi.** Okrožni zdravnik dr. Ukmar je odredil vse potrebno, da se bolezen ne razširi.

* **Posledica bede.** V Toplicah pri Zagorju je umrla na porodu žena rudniškega delavca Karla Prosenca; otrok je ostal pri življenju. Po zdravnikovi izjavi je žena podlegla zaradi splošne oslabelosti. Prosenčeva družina je zaradi slabe plače in večkratnega praznovanja pri rudniku zelo stradala. Zadnje čase sploh ni mogla dobiti potrebnega živeža.

* **Tatvina rib.** Nepoklicani ribiči so brezobzirno gospodarili v ribolovu v Kotredešci, katerega so pred leti močno zasadi s posttrvim zarodom. Zaradi prepovedanega ribolova je sedaj naznanjenih več oseb.

* **S črešnje je padel posestnik Janez Zupan iz Predtrga pri Radovljici.** Stojec na neki veji je nenadoma izgubil ravnotežje in treščil na tla in si pri padcu zlomil desno nogo.

* **Nogo si je zlomil Janez Krek iz Bodovelj pri Zmincu.** Pri skladenju mu je padel na desno nogo debel blod in mu jo zlomil.

* **Krožna šaga je odtrgala prste žagarju Ivanu Adamiču in Kota pri Gorenji vasi.**

* **Z motornim kolesom se je zaletel v kmetijski voz in se nevarno poškodoval brivski mojster Viktor Pavlič z Glince, ko se je peljal po Tržaški cesti proti domu.** Padel je s kolesa in se poškodoval po obrazu in životu.

* **Streli na vojaško stražo.** V noči od četrtega na petek okoli polnoči je opazila vojaška straža pri vojaškem skladišču v Celju, kako se ji bliža neki moški. Med tem, ko je vojak opazoval bližajočega se neznanca, je od zadaj nekdo ustrelil z revolverjem, ki pa k sreči stražo ni pogodil. Vojak se je naglo okrenil in oddal na napadalca tri strele zaporedoma iz puške, ne da bi koga zadel. Oba napadalca sta zbežala v smeri proti Savinji. Vojak je videl, da je bil eden izmed njih ogrnjen v pelerino. Ljudje, ki so bili na cesti, so prihiteli k skladišču in slišali ponovno strel v mestnem parku, ki ga je oddala najbrže ista oseba v namenu, da zabiše sled za seboj. Kdo sta bila napadalca in kaj sta nameravala, je nepojasnjeno. Na vsak način sta morala oba neznanca dobro poznati razmere in vedeti za eventualne vrednosti v skladišču. Sumijo, da sta morala še pred kratkim služiti pri vojaki.

* **Zrtov podivjanosti.** Ko sta se minuli petek zvečer vračala Franc Urankar in njegov brat Nace z dela v rudniku v Zagorju domov v tri ure oddaljeno vas Podmilj, je blizu župnišča v St. Ožboltu začelo leteti na nju kamenje, pred katerim sta se Urankarja umaknila v bližnje hosto. V hosti so jih napadalci dohiteli in potolkli s koli na tla, kričoč: «Dajmo jih, ta nobelske». France je dobil štiri udarce po glavi, da mu je počila lobanja in so se mu možgani pretresli. Nace pa je namenjeni udarec po glavi prestrgel z roko. Po napadu so napadalci zbežali. Ker je ranjenec brat spoznal enega izmed napadalcov, so jih kmalu aretirali vse tri; po aretaciji so priznali napad. Kolovodja je bil sin cerkvenega ključarja Janez Prvinšek iz St. Ožbolta. Na vprašanje, zakaj so ju napadli, so izjavili, da niso imeli prav nobenega vzroka. Ranjenca so prenesli v najbližnjo hišo in poklicali zdravnika za telesno pomoč, župnika pa za duševno tolažbo. Toda župnik se ni hotel odzvati prošnji Urankarjeve matere, da bi ga dal v poslednje olje. Prišli so ga prositi trikrat zastoj, šele na četrto prošnjo je prišel in ranjenca, ko se je nekoliko zavedel, spovedal. V poslednje olje pa ga ni hotel dati. Čez par dni so Urankarja, ki je bil skoro ves čas v nezvesti, prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer je podlegel poškodbam. Urankar je bil tih, dober in delaven fant. S svojima dvema bratoma

je hodil dan za dnem od doma v rudnik v Zagorje ter skrbel za svojega očeta, ki se je pred leti ponesrečil v rudniku na Westfalskem in po vojni ne dobiva nobene invalidnine. Urankarjevi niso hodili po gostilnah in popivali, ampak delali in skrbeli za dom. Pokojnik je bil napreden mladenci, ki je stalno čital «Domovino» in «Jutro».

* **Nevarnost za mlada dekleta.** Kljub pazljivosti varnostnih organov in strogim zakonom se še vedno dogaja, da razni brezvestneži odvajajo mlada dekleta, posebno z dežele, obetajoč jim v tujini deveta nebesa. Tak primer je bil te dni le slučajno preprečen že med vožnjo v vlaku. Ko se je neka ljubljanka peljala minulo soboto proti Mariboru, je slišala, kako se je mlado dekle pripravilo z gosposko oblečenim tujcem, češ, da ji je obljubil službo na Jesenicah, sedaj pa jo pelje proti Mariboru. Omenjena ljubljanka je seveda prijavila vlak spremljajočemu orožniku, ki je dekle rešil gotove propasti.

* **Po en gram radija** odpotuje te dni v Jachimov an Češkoslovaško posebna komisija ministrstva za narodno zdravje pod vodstvom načelnika dr. Stamparja. Pred vojno so pridobivali največ radija na Češkoslovaškem, ker ga je pa bilo malo, je stal en gram 13 milijonov dinarjev. Po vojni so začeli pridobivati radij tudi v belgijskem Kongu. Ta radij je bil mnogo cenejši od češkega. Naša država je sklenila organizirati s pomočjo radija borbo proti raku in v letošnjem proračunu je določenih 2½ milijona dinarjev za nabavo radija. Češkoslovaška je pristala na to, da nam proda en gram radija za 3 milijone dinarjev. Zaradi te razlike v ceni radija ni bilo mogoče takoj kupiti. Prenos neznatne količine radija ne bo lahka stvar, ker ga je treba zelo skrbno spraviti, da ne izžareva. Čim prinese radij v Beograd, bo ustanovljen poseben institut za lečenje raka. Pol grama radija ostane v Beogradu, drugo polovico pa dobe bolnice v Zagrebu. Zanimivo je, da bo služila ta neznatna količina radija v zdravniške svrhe 1200 let.

* **Vas Lehen na Pohorju.** Notranje ministrstvo je odredilo, da se izpremeni naziv vasi in občine Lehen pri Ribnici, srez Maribor desni breg, v Lehen na Pohorju.

* **Vlogi sta zamenjala.** V Zagrebu je bil pred kratkim aretiran neki možakar radi političnega prestopka. Izročili so ga ogulinskemu stražniku, da naj ga odvede k sodnji v Vrhovine. Ko ga je pripeljal k ječi, se je aretiranec naglo okrenil, pahnul stražnika v ječo, ga zaklenil in odšel. Stražnik je pričel razbijati in klicati na pomoč. Ali vsi, ki so to slišali, so bili mnenja, da se bo jetnik koncem koncev le umiril. Ker pa ni bilo konca razbijanja, so pogledali v ječo in našli v njej nenavadnega jetnika.

* **O hudih ženskah.** Kadar se razjezi ženska, posebno če je močna, no, potem je pa že joj. To bi vedel povedati tudi Francoj T. iz Gaberja, ki je veliko premalo vpošteval, da nosi hlače v njegovi družini žena Zefa. Ker ga ni bilo v soboto zvečer o pravem času domov, ga je šla skrbna ženica iskat v gostilno. Zalotila ga je z nepoklicano namestnico Julko. Zefa je to tako razjarilo, da je nabunkala Francetjina in Julko. Zelo huda pa je tudi natakarka Vilka v Ljubljani, ki kar s silo obračuna z gosti, ki ji nočejo plačati cebe. Tako je te dni pošteno namlatila nekega Janeza, rodoljuba z dežele. Red je napravil šele stražnik, ki je oba prefepača, s krvavimi lisami in razmršenimi lasmi, odvedel na stražnico.

* **Tat s harmoniko.** Terezija Černe, ključavničarjeva žena iz Most, je bila na obisku pri svoji sosedu. Obe sta videli na cesti neznanega moškega, ki je nesel neki večji predmet, zavil v sivo odejo. Nista se dosti zmenili za tujca; ko pa je prišla Černetova domov, je presenečena ugotovila, da so bile v njeni odsotnosti ukradene tri tisoč dinarjev vredne nove harmonike, last nje-nega brata, in da manjka siva odeja, v katero je tat zavil harmonike. Odšel je v smeri proti Šmartnem.

* **Neznan slepar.** Po deželi na Štajerskem se klati od vasi do vasi neznan moški, ki vrši na račun Zadrugne gospodarske banke v Ljubljani

zavarovanje proti nezgodam. Kljub temu, da se banka ne peča s takimi posli, ima neznan slepar dokaj sreče ter je opeharil več ljudi za razne vsote od 300 do 500 Din. Slepar namreč zahteva, da mu dajejo ljudje predplačila ter mu spričo ugodnih zavarovalnih pogojev marsikdo ustreže. Sleparskega agenta zasledujejo orožniki.

* **Razmotrivanja o razdolžitvi kmetov.** Ministrstvo za kmetijstvo je sklicalo za ponedeljek 19. t. m. anketo o razdolžitvi kmetov. Poslanci večine so istočasno predložili v Narodni skupščini znani načrt o razdolžitvi kmetov, ki ga je izdal poslanec Kosta Timotijević. Iz postavljenih vprašanj, o katerih bo razpravljala anketa ministrstva za kmetijstvo, je razvidno, da vlada ne soglaša z načrtom poslanca Timotijevića. Anketa bo razpravljala o naslednjih vprašanjih: 1.) ali je treba poduzeti izredne ukrepe zaradi razdolžitve kmetov, 2.) na kakšen način bi se dalo to vprašanje rešiti, ne da bi se oškodovali interesi upnikov ter javnega kredita.

* **Ameriški izletniki na povratku.** Te dni je odpotovala iz Ljubljane preko Jesenic in Pariza prva skupina — 40 ameriških izletnikov, ki so se mudili v raznih krajih Slovenije pri svojih na obisku. Vkrkali se bodo v Le Havru na sloveči parnik «Ile de France», last francoske paroplovne družbe «Cie. Gle. Transatlantique». Srečno pot in na ponovno svidenje!

* **Važno za splavarje na Savi.** Veliki župan ljubljanske oblasti je odredil glede splavarjenja na Savi sledeče: Na Savi se vrše od Brežic do Rugvice regulacijska dela. Na mnogih krajih je reka splavna samo ob določenih vodnih višinah, ker je struga razcepljena in zelo široka. Zato je veliki župan sporazumno z velikim županom zagrebske oblasti prepovedal vsako splavarjenje na Savi od Krškega do Rugvice v vodni višini + 0-00 zagrebskega vodomera. O tem, ali je vodno stanje za splavarjenje prepovedano ali ne, dobijo splavarji pojasnila pri pristojnih sreskih poglavarjih. Ob enem opozarja veliki župan na razglas deželne vlade za Kranjsko z dne 6. marca 1887., ki določa, kako je voziti s čolni in splavi po Savi od Beričevega na Kranjskem in med štajersko in hrvatsko mejo. S tem razglasom se določila omenjenega razglasa izpolnjujejo.

* **Ponarejeni italijanski srebrniki v prometu.** Veliki župan zagrebske oblasti je obvestil zagrebsko trgovsko-obrtniško zbornico, da so na kolo-dvoru v Mariboru oblasti ugotovile, da so spravili neznan zlikovec v promet ponarejene italijanske srebrnike po 15 lir. Falsifikatov pa ni težko ločiti od pravih srebrnikov, ker je kovina tako mehka, da se da z nožem rezati. Ponarejeni srebrniki so tudi mnogo lažji.

* **Zaradi poskušenega mnogoženstva** so privredli v novomeške zaopre Milana Jakšića, rodом iz Sremskih Karlovcev, kurjača v Auerspergovu tovarni na Rogu. Mile Jakšić je hodil na Lakonce, občina Šmihel-Stopiče, ter se je tamkaj seznanil z lepim dekletom. Kmalu se je med njima vnela ljubezen in prišlo je tako daleč, da je po zakonu hrepeneči Mile prosil dekletove starše za njeno roko, v kar so starši tudi privolili. Mile bi moral biti pretekli mesec že na oklicih. Ker pa ni imel vseh dokumentov v redu, je začela oblast dvomiti v njegovo poštenost. Uvedla je poizvedovanja, ki so dognala, da je Jakšić že poročen in da živi njegova žena v Sremskih Karlovcih. Jakšića so zaradi poskusa mnogoženstva in goljufije takoj aretirali. Namesto k svatbi, za katero so se pri nevesti že pridno pripravljali, je moral ženin čez noč v luknjo.

* **Požar v Sarajevu.** 14. junija je izbruhnil požar v veliki parni žagi tvrdke Kašiković v Hadžici pri Sarajevu. Ogenj se je bliskovito razširil na velikanska skladišča lesa. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Sarajeva in vseh okoliških vasi ter tudi oddelek vojaštva, vendar pa se ni dalo ničesar rešiti. Žaga in vse zaloge lesa so postale žrtev plamenov. Škoda se ceni na okroglo osem milijonov dinarjev.

* **Velik požar v Subotici.** 4. junija popoldne je pričelo goreti v tovarni celuloide tvrdke Weinhut. Podjetje je v sredi mesta. Požar se je širil tako naglo, da so bili gasilci skoraj brez moči in so

„Radion“
pere sam

in
beli kot solnce!

komaj rešili obe sosednji hiši, ki sta bili deloma tudi že v plamenih. Do 8. zvečer se je gasilec posrečilo, da so ogenj omejili, tovarna sama pa je pogorela. Podjetje je šele pred par dnevi dobilo več vagonov surovin, ki so postale sedaj žrtev plamenov. Škoda se ceni na okroglo 5 milijonov dinarjev. Bila je to edina tvornica celuloide v naši državi. Kako je ogenj nastal, še ni pojasnjeno.

* **Požar v Izlakah.** V torek okoli polnoči je pričela goreti Vrboletova hiša v Izlakah. V razmeroma kratkem času so bili domači gasilci na mestu. Zbiralo se je tudi domače občinstvo. Vsa sreča je bila, da so bili prebivalci v okolišju goreče hiše tisto noč še pokonci. Hiša je pogorela, toda prizadevanju gasilnega društva je uspelo, da so požar omejili in tako preprečili nadaljnjo nesrečo za vsa sosednja poslopja, ki so bila deloma krita s slamo. Vendar se je opazilo, da obrambno orodje ne ustreza popolnoma, ker je zmanjkalo cevi, ko so hoteli napeljati vodo iz potoka Čemšenika. Zadovoljiti so se morali s sosedovim napajališčem, kjer pa je kmalu zmanjkalo vode. Kako je ogenj nastal, zaenkrat ni dognano, splošno pa se domneva, da ga je podtaknila zlobna maščevalna roka. Lastnik hiše, trgovec Anton Vrbole, ki je bil za malo vsoto zavarovan, trpi občutno škodo, istotako pa tudi najemnik, ki mu je zgorela skoro vsa imovina.

* **Pri boleznih ledvic, mehurja in debelega črevesa** Vam olajša prirodna grenčica «Franz Josef» prebavo in povzroča redno lahko odvajanje prebavljenih snovi. Izpričevala bolničarja potrjujejo, da je grenčica «Franz Josef» priporočljiva mladim in starim ljudem v nadaljnjo uporabo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

* **Vlom v Cerknici.** V Cerknici so neznan zlikovec vlomil v delavnico ključavničarja Janka Sežuna. Odpeljali so dve kolesi ter odnesli 10 cevnih plaščev in več drugih predmetov. Skupna škoda znaša 2514 Din. Vlomilci so jo ubrali v smeri proti Ložu ali proti Velikim Laščam.

* **Neznano kam je odšel** pred mesecem dni leta 1905. v Hudem pri Radovljici rojeni Martin Hafner, ki je bil uslužben kot tovarniški delavec pri Lajoveu v Šiški. Ker je odšel brez listin, se njegov oče boji, da je izvršil samomor. Hafner je visoke, šibke postave in črnih las. Na desni roki mu manjka kazalec od členka dalje. Obleden je bil v navadno in priprosto delavsko obleko, na glavi je

imel sivo sportno čepico. — Nadalje pogrešajo že skoraj mesec dni 28letnega delavca Josipa Ahčina, rojenega v Sv. Duhu in stanujočega v Strazišču pri Kranju. Pri odhodu se je poslovil od stanovalcev in od hišnega gospodarja, rekel je, da ga ne bodo videli nikoli več in da gre v Savo. Nato je odšel v smeri proti Kranju. Od tega dne ga ni videl nihče več, pač pa je prejela njegova zaročenka Jerica L., delavka v Trziču, od njega dva dni kasneje poslovilno pismo. Ahčin ji je pisal, da se mu je življenje zagrenilo in da noče več živeti. Pogrešani Ahčin je srednjevelike, suhe postave, ovalnega, skoroda prosojnega lica, črnih las, v zgornji čeljusti mu manjka en zob. Obleden je bil v sivo obleko, na sebi je imel srajco brez ovrtnika, na nogah črne čevlje.

* **Vlom v Temenici.** Dne 10. t. m. okrog sedmih je bilo vlomljeno skozi okno v stanovanje gostaške Terezije Berdajs v Temenici št. 12, ko sta bila Berdajsova in njen sin pri maši. Neznani tatovi so odnesli iz hiše več naglavnih ruč, obleke in perila, dalje več parov čevljev, dežnik, staro plahto in celo škatlico globina v skupni vrednosti nad 2000 Din.

* **Tatovi na deželi.** V Opoli sta udrila pred par dnevi v hišo Marije Zavrl dva 20letna mladeniča. Vlomila sta v skrinjo ter odnesla 10.000 Din gotovine, dalje hranilno knjižico Mestne hranilnice v Kamniku ter več obleke. Neznani mladenič je še istega dne odšel v Kamnik ter dvignil v hranilnici vlogo 2050 Din. Njegovega pajdaša, po imenu Stanka Zupanca, so orožniki že prijeli. — Drzen vlom je bil izvršen 11. t. m. v stanovanje Martina Grubarja v Rodinah, kjer je tat ukradel za okrog 2000 Din razne obleke, čevlje in perila. Prisvojil si je tudi 250 Din gotovine in neopaženo izginil. Zadnje dni je bilo v splošnem izvršenih na deželi v različnih krajih izredno mnogo tatvin, kar vse kaže, da so se tatovi in vlomilci ter podobna sodrga preselili na deželo, ker jim je delo sploh prijetnejše in bolj lahko. Da so tatovi zunaj, se pozna tudi v mestih, kjer kronika ne beleži poleti toliko tatvin kakor pozimi.

* **S kroglo je težko ranil** 68letnega užitarja Miho Pogačnika iz Naklega pri Kranju tik pred domačo hišo Dušan Humer. Smrtnonevarno zadet v prsa, se je starec zgrudil na tla. Zakaj je Humer streljal nanj, dosedaj še ni znano, zdi se pa, da je med Pogačnikom in Humrom vladalo staro sovraštvo. Stanje ranjenega Pogačnika je zelo težko in

K o s p i t e

Vam ni treba imeti ni-
kakih skrbi za perilo,
ker

ŽENSKA HVALA

raztaplja nesnago tako,
da drugo jutro potrebate
perilo samo malo ku-
hati v rastopini, za ka-
tero vzamete

Schichtovo Terpentin milo

je malo upanja, da bi okrevail. Humer je bil prijet. Upamo, da, najsi bo nepridiprav ali nerodnež, dobi zaslužen kazni in da ga bo minilo veselje, stre-
ljati na ljudi.

Mariborska porota.

V četrtek je bila končana porotna obravnava proti Francu Znidaršiču, ki je bil obdolžen, da je umoril svojega strica Ivana Znidaršiča v Gajev-
cih pri Ptuj. Obtoženi nečak Franc je ostal pri svoji obrambi in bil radi pomanjkanja dokazov za umor uproščen, pač pa obsojen radi prepove-
dane nošnje orožja na 3 mesece ječe.

Radi goljufije na škodo države je bil obtožen Miletin Josip Valenčič, uradnik pri železniški kontroli dohodkov v Mariboru. V tem položaju je obdolženec imel priliko, da je kolke, ki niso bili dobro nalepljeni in slabo žigosani, odstranil z listin in jim izbrisal sledove žigov. Kakor sam pravi, se je že dolgo ukvarjal s to mislijo, dokler ni končno začetkom leta 1926. res začel odlepiti kolke in jih spravljati v promet. Kolke pa ni odstranjeval samo s tekočih spisov, marveč tudi s spisov, ki so bili že rešeni in vloženi v arhiv. Revizija spisov iz njegovega referata je ugotovi-
la, da je na tak način obdolženec odstranil od leta 1924. do 1927. v 11.817 primerih kolke v vrednosti 164.205 Din. Obtoženec vse priznava ter pravi, da je kolke prodajal nekemu židu, ki ga pa pozna samo na videz. Koliko odlepljenih kolkov je prišlo v promet, se ne dá ugotoviti. Valenčič je bil obsojen na dve leti ječe.

Nadalje se je zagovarjal Djuro Miletič, star 24 let, pristojen v Novsko, poljedelski delavec, ki je služboval predlanskem kot narednik pri 45. pešpolku v Mariboru. Glasom obtožnice si je Miletič od marca do srede junija 1927. prilastil 12.911 Din vojakom poslanega denarja. V do-
stavnici knjigi je parkrat ponaredil komandirjev podpis. Denar je iskal tudi v pismih. Iz nekega pisma je vzel 12 dolarjev. Ker so se vojaki pri-
toževali, da ne dobijo od doma napovedanih po-
šilk, se je uvedla preiskava, ki je razkrila Mile-
tičeve poneverbe. Krivdo Miletiča so porotniki potrdili soglasno, na kar je bil Miletič obsojen na tri leta težke ječe.

Kot zadnja je bila porotna razprava proti Francu, Kristini in Janezu Štrafeli, ki so bili obtoženi umora 73letne posestnice Marije Maje-
ričeve. Zakonca Franc in Kristina Štrafela sta bila ves čas razprave zelo razburjena ter sta večkrat tudi zaplakala. Francov brat Janez je bil

pa ves čas popolnoma miren. Porotniki so se posvetovali tri četrt ure ter odločili z osmimi glasovi, da je umora kriv samo Franc Štrafela brez soudeležbe Kristine in Janeza. Glede Janeza Štrafele so soglasno zanikali stavljen vprašanje. Na podlagi tega izreka sta bila Kristina in Janez Štrafela oproščena, Franc Štrafela pa obsojen na smrt na vešalih. Obsojenec je najavil ničnostno pritožbo.

ŽENSKI VESTNIK

Predpasnik za deklice 4—12 let

Blaga vzemi v dvakratni dolžini, merjeni od rame pa do konca krila. Torej za štiriletnega otroka približno 42 centimetrov in za hrbet prav toliko, to je 84 cm.

Kroj je sličen mašnemu plašču, krojiš pa enako prednji del kakor zadnji.

Na otroku izmeri, kako dolg predpasnik potrebuje, potem izmeri še čez prsa. Naredi si kraj vedno najprej na papir, potem pomeri na otroku, da vidiš, če si kraj kje preširoko ali preozko naredila.

Ta predpasnik je sešit samo na rami. Pod pazduho, to je za pasom, prišiješ na vsaki strani po en trak iz istega blaga, približno 30 cm dolg, in ga zarobiš, da bo 4 cm širok. Ta dva traka vežeš potem v pentljo. Sicer oblačiš predpasnik preko glave.

Tak predpasnik je zelo praktičen, ker pokrije vso obleko razen rokavov. Tako varuje otroku obleko, če je nova in lepa; če je pa slaba in uma-
zana, jo pa zakrije. Poleti pa tak predpasnik sploh lahko nadomestuje obleko.

Domači vrt v juniju

V tem mesecu moramo pridno okopavati in pletiti. Grah, fižol, vse vrste kapusnic, krompir, presajeno solato itd. moramo sedaj okopati in opleti.

Zimsko zelenjavo, kakor zimsko zelje, zimski ohrovt, peso itd. presadimo na dobro pripravljene grede. Ako manjka dežja, moramo pridno zalivati.

Od dežja zbita vrhna plast zemlje ne pripušča mokrote in solca h koreninam. Zato moramo prst na površju večkrat zrahljati.

Zgodnja čebula, solata in kolerabce dozoriijo v juniju. Poberemo vse to z vrta in pripravimo iz-

praznjene grede, ki jih dobro pognojimo, za drugi, t. j. zimski nasad zelenjave.

Vsejmo v začetku meseca zgodnjo endivijo, sredi meseca pa zimsko. Ta bo veliko lepše rastla kakor pa če odlašamo do konca meseca.

V juniju cvete vrtnica in opaja s svojim prijetnim vonjem ves vrt. Kakor vsaka lepa stvar, tako ima tudi vrtnica veliko sovražnikov, ki jo hočejo oropati njene lepote. Zato jo moramo varovati in ji streči, ako hočemo uživati njene čare.

Ko vrtnica cvete, tedaj potrebuje veliko vlage. Zato jo treba pridno zalivati s prestano vodo. Pred dežjem ali po dežju jo zalij z gnojico. Divjake, ki poganjajo iz korenin, moramo izkopati, tiste, ki poganjajo iz debla, pa odrezati, ker sicer zelo slabijo vrtnico. Odevelele kakor tudi razvite vrtnice moramo takoj odrezati.

Uši se rade lotijo vrtnic. Zaredijo se na nežnih lističih in cvetnih poganjkih. Ako se uši še niso preveč razpasle, jih lahko uničimo, če jih stlačimo kar s prsti. Sicer pa škropimo s tobakovim izvlečkom, primerno zredčenim seveda. Če si ne moreš priskrbeti tobakovega izvlečka, si pomagaj s tem, da v litru vode namočiš zavitek navadnega tobaka za pipo. To pusti stati par ur in potem poškropi s to raztopino vrtnice vsakokrat, kadar opaziš na njih uši. Ker se uši ob suhem vremenu veliko hitreje razvijajo, treba je zato vrtnice pridno zalivati in škropiti, da tako preprečimo razvoj uši, oziroma pospešimo razvoj popja in cvetenje vrtnice.

Druga bolezen vrtnice je, če postane njeno listje sivkasto in kakor posuto z moko. Pomaga, če posujemo zjutraj, ko je še rosa na listih, stolčeno žveplo, tako da se prime. Najbolje se dá napraviti z razpršilnikom, kakor je v rabi pri caherlinu za pokončevanje mrčesa. Lahko pa vzameš tudi čopič, ga pomočiš v žveplo in otresaš po listju. To posipanje treba ponavljati toliko časa, dokler rastlina ne ozdravi. Žvepleni prah pa po-
tem z vrtnice že opere dež.

ZANIMIVOSTI

× Velika železniška nesreča. Dne 10. t. m. ob 2. uri 20 minut je skočil s tira brzovlak Monako—Frankfurt, ko je zapuščal postajo Siegel-
dorf. Pri tem je bilo 13 oseb ubitih, 6 težko, 22 pa lahko ranjenih. Dva težko ranjena potnika sta podlegla poškodbam v bolnici.

Devet ljudi po nedolžnem usmrčenih. Pred par dnevi so vojaške oblasti ustrelile župana in osem mestnih uradnikov v mestu Huantlu, z izgovorom, da so prejele brzajavno navodilo iz vojnega urada in predsednika Coolidgea. Sedaj se je izkazalo, da je bilo vse izmišljeno. Brzajavko so poslali politični nasprotniki župana. Častnik, ki je kot poveljnik ukazal streljati, in mnoge druge osebe, ki so osumljene, da so bile soudeležene pri zaroti, so bile aretirane.

Skrivnostna bolezen. V Biala-Podlaski v vzhodni kongresni Poljski je izbruhnila skrivnostna bolezen, ki je napadla 300 vojakov in mnogo civilnih oseb. Bolezen se kaže s krči v želodcu, otrpjenjem udov in bolečinami v glavi. Na kraj bolezni je odšla vojaška komisija iz Brest-Litovska, da ugotovi vzroke bolezni.

Miroljubni Američani. Washingtonski dopisnik «Chicago Tribune» poroča, da bo nad polovico redne ameriške vojske v letošnjem poletju poučevala civiliste v vojaških vedah. Okoli 273.000 oseb bo v tem času spravljeno v novinske šotore. 3452 častnikov in 47.889 mož iz redne armade bodo uporabljali vojaške oblasti za instruktore.

Dragulji danske kraljice. V Berlinu so prijeli iz 16 ljudi sestoječo vlomsko tolpo, ki je že del časa strahovala berlinske draguljarje. V samih treh mesecih je ta tolpa izvršila 27 vlomov in si naropala za približno 25 milijonov dinarjev dragocenosti. Pred kratkim se ji je posrečilo vlom v trgovino bivšega dvornega draguljarja Lünzerja na Friderikovi cesti, pri čemer je odnesla med drugim 80 milijonov dinarjev vredne dragulje danske kraljice Aleksandrine, ki jih je bil Lünzer dobil nekaj dni prej, da bi jih moderniziral. Navzlic vsem varnostnim napravam so prišli dolgorprstneži nemoteno do njih. Policija je začela na tihem z obsežnimi poizvedovanji. Kmalu se ji je posrečilo, dognati storilce in jim odvzeti kraljčine dragulje še skoraj v celoti. Tolpo je vodil prosluli berlinski apaš Fritz Borries, ki je policiji priredil že marsikatero neprijetno uro.

Brezposelni v Rusiji. V Moskvi je te dni baje prišlo do delavskih demonstracij, katerih se je udeležilo približno 100.000 brezposelnih, večinoma iz gradbene stroke. Prišlo je do spopadov med vojaštvom in brezposelnimi, pri katerih je bilo 18 delavcev, 5 policistov in 7 vojakov ubitih, 87 delavcev, 17 policistov in 15 vojakov pa je težko ranjenih. Oblasti so odredile, da se morajo brezposelni takoj vrniti v svoje domovinske kraje. Ako se ne bi pokorili temu povelju, jih bodo spravili v koncentracijsko taborišče.

Ob desetletnici ko je bila potopljena največja avstrijska ladja. V nedeljo je minilo deset let, odkar se je potopila največja in najmodernejše opremljena avstrijska vojna ladja «Szent Istvan», zadeta od dveh torpedov italijanskega podmornika. Kakor znano, so pričele centralne države že l. 1916 uporabljati podmornike. Nemiški in avstrijski podmorniki so švigali po vseh morjih in njihovim torpedom so bile postavljene vse antantne ladje, pa najsi so bile vojne ali potniški prevozniki. Škoda, ki so jo povzročali podmorniki je bila ogromna. Tudi v Sredozemskem morju so delali avstrijski podmorniki, čijih oporišče je bil Kotor, antanti ogromno škodo in ogrožali so prav resno njeno brodogradnjo. Ker je bila blokada Kotorskega zaliva kakor tudi drugih avstrijskih vojnih luk nemogoča, je sklenila antanta, zapreti ožino pri Otrantu. Zopora je bila naravnost strahotna. Vso ožino so prekrizarili mali ribiški parniki, ki so polagali mreže, bombe in mine. Poleg tega so bili vedno v pripravljenosti parniki, nagli motorni čolni so bili na preži in antantina letala so neprestano kontrolirala morje. V Brindisiu, Valoni, Otranti in na Krfo so bile koncentrirane antantne edinice, pripravljene vsak hip poseči v boj. Morje je bilo prepreženo v širini 60 milj in je naravnost čudno, da so kljub temu nekateri avstrijski podmorniki prodrli železni obroč zavezniške blokade. Toda marsikateri čoln so mine raznesle ali je pa obvisel v mrežah. Prevoziti ožino je bilo skoraj nemogoče in avstrijska mor-

narica je opetovano napadala flotiljo, ki je zapirala ožino. Pri napadih je običajno potopila več ribiških parnikov, dejanske škode pa antanti ni povzročila, ker so bili takoj drugi v rezervi. Končno se je avstrijska admiraliteta odločila za generalni napad na ožino. Določeno je bilo, da naj lahke križarke, ki bi morale skozi ožino, podpirajo oklopnice. Štiri lahke križarke in osem velikih rušilcev je dobilo nalog prodreti južno do Krfa ali pa do Otranta. Tri oklopnice naj bi čakale na višini Drinskega zaliva, štiri velike vojne ladje pa naj bi čakale nekoliko v ozadju, da bi krile povratek rušilcev in križark. Deset ali dvajset podmornikov je bilo poslanih pred antantino oporišče in deloma njihovim bojnim edincam nasproti. Za napad je bilo pripravljenih tudi 25 letal, ki naj bi opazovala kretanje sovražnika in ga napadla z bombami. Vse podrobnosti so bile, v kolikor že niso bile znane, pravočasno sporočene v kotorski zaliv. Vse štiri vojne ladje, vkrcane v pristanišču v Pulju, so v dveh skupinah, da ne bi vzbudile prevelike pozornosti, odplule proti jugu. Prvi dve «Viribus Unitis» in «Princ Evgen» sta odpluli 8. junija in drugo jutro zgodaj pristali v Tajirju v srednji Dalmaciji. Drugi dve «Tegetthoff» in «Szent Istvan» sta zapustili Pulj 9. junija okoli 11. ponoči. Obe eskadri so varovali torpedni rušilci in male križarke. Toda dočim je prvo skupino varovalo 14 rušilcev, je bila druga zavarovana samo s sedmimi. V Kvarneru je morala druga eskadra radi defekta, ki je nastal na «Szent Istvanu», voziti nekoliko počasneje. Čim pa je bila ladja popravljena, je vozila zopet normalno. Okoli štirih zjutraj je eskadra dospela nekako med otoka Lušin in Premuda, ko sta nenadoma zadoneli dve močni detonaciji. Mogočna ladja «Szent Istvan» se je stresla, dva silna vodna stebra, ki sta šnila kvišlj, sta v trenutku preplavila vso ladjo. Zadelo sta jo dva sovražna torpida. Ves trud in vse prizadevanje rešiti ladjo in jo zavleči v kako varno pristanišče, je ostalo brezuspešno. Dreadnought je dobil prevelike poškodbe, luknje, ki sta jih napravila dobro plasirana torpida so bile velike in voda je neprestano vdirla v ladjo. Bilo je takoj jasno, da ladja ne bo vzdržala in okoli 6. zjutraj se je potopila. Večina posadke se je pravočasno rešila. Pri katastrofi je bilo ubitih 90 oseb. Torpida sta oddala dva italijanska podmornika. Italijanska mornarica je konstruirala male in zelo nagle podmornike, ki jih je bilo težko opaziti in ki so opetovano posečali dalmatinsko obalo. Oba podmornika, ki sta prispela iz Ancone, sta imela nalog, preiskati dalmatinsko obalo v okolici Zadra. Ko sta preiskala vse otočje, sta se že hotela vrniti, pa sta nenadoma opazila dim bližajočih se ladij. Neopaženo sta se zmuzala skozi linijo rušilcev in prvemu se je posrečilo izstreliti oba torpida. Tudi drugi podmornik je naglo izstrelil oba svoja torpida proti ladji «Tegetthoff», toda torpida sta zgrešila cilj. Rušilci so napadalce kmalu opazili in zasledovali, toda italijanska podmornika sta se spretno umaknila. Napad na ožino je izostal, ker je bilo medtem antantino brodogradnjo že obveščeno. Mnogo se je takrat govorilo, da je zakrivila nezgodo izdaja in da gre za špijonažo. Morda je bilo to res, vendar pa ni prezreti dejstva, da je imelo antantino brodogradnjo izborni izvidni službo in da je nezgoda «Szent Istvana» pripisati zgolj vestnosti in poučenosti sovražnika.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

PODALJŠANO VASOVANJE

(Dogodbica.)

«Štiri fante, pet deklet, Bog jih varuj vseh deset!»

Tako se je Poljanec z Golišja izrazil vselej, kadar se je pohvalil z zakonskim blagoslovom. Ponosen je bil na svoje štiri sinove, pa tudi na pet hčera, ki so slovele kot izredne lepote. Vse se je zanje zanimalo in ob dolgih zimskih večerih ni bilo pri Poljancu nikoli brez živahnih vasoval-

Poljanec je ljubil veselo družbo, strogo pa je pazil, da ni prekoračila meje dostojnosti. Kdor mu je ušel čez plot, tega je v najboljšem primeru krepko zavrnil, navadno pa ga je poslal na hladno pred vežna vrata.

Čas za vasovanje je bil pri Poljancu strogo določen. Čim je odbilo polnoči, se je starec spustil z zapečka, kjer je vršil nadzorovanje. «Spat!» je zaklical in odprl vrata. Fantje so pričeli vstajati in odhajati s šaljivim namigavanjem, česar pa možiček ni opazil, ker je bil silno kratkoviden.

Nekega večera je bil Poljanec izredno dobre volje. Fantje so mu znali pihati na dušo, kar obkolili so ga na zapečku, nekateri so ga obsipali z vprašanji, drugi pa se ga poslušali. Medtem so se njegove hčerke nemoteno pomenkovale s svojimi oboževalci.

«Škoda, ker bo skoro polnoči!» je pogledala Rezika, najmlajša Poljančeva hči, na stensko uro.

«Kazala bo pač, kazala, a bila ne bo», ji je Škorcev Ivan zaupno šepnil.

«Jej, saj naša ura res nocoj ne bije!» se je spomnila in dostavila: «Oče bodo godrnjali.»

«Brez skrbi, dobro se bo izteklo.» Vendar pa ga je na tihem skrbelo, zakaj starec na zapečku je bil že nemiren, čutil je zaspanost kakor vselej ob polnočni uri.

«Povesti o zakleti kraljčini nam še niste povedali», so ga fantje poskušali razvedriti.

«Predolga je, polnoč mora vsak čas udariti.»

«Kar začnite», so ga silili drug za drugim tako dolgo, da so ga pregovorili. Ko je skončal, je zapopotalo v podstrešju in petelin je zapel svojo jutranjo pesem.

«Kaj pa to pomeni?» je poskočil Poljanec. «Naš petelin zapoje ob treh.»

«Saj še polnoči ni odbilo!» so mu soglasno ugovarjali.

«Tri je ura. Spat! Grdo ste me potegnili!»

Vasovalci so morali oditi, preden pa so se razšli, je Škorcev Ivan obesil na vrstico stenske ure utež, katerega je snel z namenom, da ustavi bitje. Po sobi se je razlegel bučen smeh. Od tedaj pa Poljanec ni več vabil vasovalcev, zavedal se je, da ga lahko prevarajo tudi pri kaki drugi priliki in urici

Koprivar.

Bolni na pljučih!

Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

Umetnosti prehranjevanja,

ki je že marsikoga rešila smrti. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga. Nočno znojenje in kašelj prenehata, teža telesa se zviša, ter po popenjenju seasons bolezen preneha.

Resni moške

zdravniške vede potrjuje, o prednost te moje metode in jo radi priporočajo. Čim prej pričnete z mojim načinom prehranjevanja, tem boljše.

Popolnoma zastoni

dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega. Ker bo moj založnik v celem razposlal le

10.000 izvodov zastoni,

zato pišite takoj, da boste tudi Vi sprejeti v krog onih srečnih, ki bodo dobili to znanstveno knjigo. Pišite na naslov:

Georg Fulgner, Berlin - Neuköln,

Ringbahnstrasse Nr. 24

Akt 62

Ljubljanska.

Poulični navihaneč je prišel v prodajalno in vprašal, ali imajo stare žemlje.

«Imamo, imamo», mu je bila prodajalka pripravljena postreči.

«Prav vam je, zakaj jih pa niste prodali», jo je osmešil in zbežal na ulico.

Zamešali so se.

Potratnik se ga je nekoč pošteno navlekel ter je odšel s tovariši iz gostilne proti domu. Dolgo so kolovratili po trgu, končno pa so se ustavili pred neko hišo, opotekajoči se na desno in levo. Prišli so peti: prvi je krulil ko prašič, drugi je tulil kot zverina, tretji je cvilil, četrti pa je renčal kakor medved.

«Kaj pa počenjaš?» se je oglasila Potratnica iz drugega nadstropja, ki je spoznala po glasu svojo slabšo polovico. «Ali se mi ne pobereš hitro domov!»

Veseljaki so iznenadeni utihnili, zaletavali so se drug v drugega ter gledali navzgor in okrog sebe.

«Tak pravim, da spat!» je ponovila Potratnica, razpaljena od jeze.

«Saj bi šel,» se je oglasil nekdo iz družbe, «pa smo se tako nekam čudno zamešali, da ne vemo, kdo je tvoj mož — Potratnik.»

Hlev in svisl.

Znano je, da se ponekod na deželi zbira mladina v društvenih domovih na galerijah, kjer prireja svojo zabavo in moti predstavo. To je bilo predvsem v navadi na Grmičju, kar je domačega kaplana silno dražilo. Dolgo je sicer prizanašal, končno pa je sklenil, da bo lahkoživce javno osramotil.

Neke nedelje se je med popoldansko predstavo zopet pojavil nemir na galeriji.

«Mir, teleta! Ne mislite, da ste v hlevu!» je zarjul iz dvorane.

«Hlev je spodaj, tukaj gori so svisl!» mu je zabrusil navihaneč med glasnim krohotom cele dvorane.

Raztresenost.

Čakelj je bil raztresenec, kateremu so se daleč naokrog posmehovali. Nekoč je obiskal prijatelja in ko je odšel, je zgrabil svoj dežnik za napačni konec, tako da se je kljuka dotikala tal. Čez nekaj časa pa se je vrnil in gledal zamišljeno okrog sebe.

«Kaj pa iščeš?» ga je vprašal prijatelj.

«Kljuko od dežnika sem izgubil...»

Zobje na glavi.

Preprosta ženica je sedela na klopi zunaj mesta, pazela na triletno hčerko, ki se je igrala po pesku ob cesti. Deklica je vzbujala pozornost sprehajalcev, ker je znala živahno odgovarjati.

Ustavila se je boljša gospa ter jo je ljubezljivo pobožala po obrazu. Vprašala jo je, koliko je stara, kako ji je ime, pa tudi, kje ima usta, nasek in ošesci.

«Tukaj», je odgovorila dekle in pokazala s prstom.

«Kje imaš pa zobke?»

«Pa tukaj», se je popraskala po glavi. «Ne veste, kako me grizejo.»

Krive hlače.

Oče je privedel v mesto svojega sina, da bi se izučil čevljarstva.

«Ali ima fant kako telesno napako?» je vprašal mojster, ko mu ga je predstavil. «Zdi se mi, da ima krive noge, kar bi ga morda oviralo pri sedenju.»

«Napake nima,» je pojasnil oče, «ampak hlače ima tako narejene.»

Odkritosrčen soprog.

Vdover Stabič se je oženil ter je peljal svojo ženko na sprehod. Srečal ga je prijatelj, ki ni bil nič kaj zadovoljen z njegovim okusom.

«Radoveden sem, kako si mogel poročiti tako spako,» mu je skrivaj pošepnil na uho. «Poglej jo, kako škili z očmi, šepa in na hrbtu ji čepi velblodje grba.»

«Vse to bi mi bil lahko glasno povedal,» mu je odvrnil Slabič. «Moja žena je namreč tudi gluba za nameček.»

Listnica uredništva

Pesmičje g. Čebularja so prav ljubke, pričeli jih bomo priobčevati v kasnejših številkah.

Prečna: Vsebina skoraj premalenkostna, da bi zanimala vse čitatelje, katerim je «Domovina» namenjena.

Spuhlje: Dragi prijatelj «Domovine»! Ker Vaš sin najbrže ne bo za vojake, mu raje prekrbite drug kruh. Zakaj bi se ne izučil kakoga obrta?

MALI OGLASI

Žimnice (modroce)

vrhne in spodnje, otomane, razne divane. žimo, afrik cvil in vse potrebščine prodaja najceneje tapetnik Rudolf Sever, Ljubljana, Marijin trg 2.

Kmetško posestvo (****)

z vinogradom, inventarjem, živežem in živino oddam s 1. novembrom pod ugodnimi pogoji v najem. Ponudbe takoj na: Ivan Mandronič, Litija. 152

Učenca za usnjarsko obrt

potrebujem; hrana in stanovanje v hiši. — Ivan Jeglič, Grosuplje. 147

Stalni zaslužek

pri sposobnosti tudi stalno mesto, dobijo resni gospodje za brezkonkurenčno lahko delo, izven službe. Oddajo se tudi okrajna zastopstva. Ponudbe na upravo «Domovine» Maribor pod «Resno in pridobitno delo». 148

Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik. Skladišče:

MEINEL & HEROLD

R. LORGER, MAR BOR št. 104-A

Violine od Din 95— d. Ročne harmonike od Din 85— d.

Tamburice od Din 98— d. Gramofoni od Din 345—

ZAHTEVAJTE NAS VELIKI KATALOG, KATEREGA 149 VAM POSLJEMO BREZPLACNO.

ŽIMA

za modroce, najboljša in najcenejša, pri M. Masterl, tovarna žime, Stražišče pri Kranju.

Vaše telo

zahteva nego, da ostane zdravo. Za pravo nego telesa se uspešno uporablja že od delovskih časov pravi Fellerjev milodiseči Elsafluid. Oslabljenemu telesu prinaša moč in svežost, oživlja živce, jači mišice in tetiva ter mlo deluje na vse ostale dele telesa.

Masiranje in drgnjenje z Elsafluidom pospešuje odtok krvi ter vzdržuje tako telo vedno odporno in čvrsto za delo. Umiranje z Elsafluidom jači trudne oči, deluje pomirjevalno na živce ter ublažuje boli. Pri zunanjem in notranjem uporabljanju je najboljša zaščita proti kihavi, influenci, gripi in drugim nalezljivim boleznim in prehladu. Raztopljen je izvrstno sredstvo za izpiranje ust, grla in gola. Elsafluid je že 30 let tako priljubljen le zato, ker je uporabljen vsestransko — zunanje in notranje — kot najzanesljivejše domače sredstvo in kosmetikum. Jačji je nego francosko žganje.

Zahtevajte v lekarnah in tovrstnih trgovinah, tudi v najmanjših krajih, izredno pravi Fellerjev Elsafluid v poizkusnih steklenicah po 6 Din, dvojnih po 9 Din ali specialnih po 26 Din. Drugače ga naročite uspešno po pošti, zakaj čim več ga naročite naenkrat, tem cenejši je, ker stane z omotom in poštnino vred:

9 poizkusnih ali 6 dvojnih	
ali 2 specialni steklenici	62 Din
18 poizkusnih ali 12 dvojnih	
ali 4 specialne steklenice	102 Din
64 poizkusnih ali 36 dvojnih	
ali 12 specialnih steklenic	250 Din

Naslov napišite razločno takole:

EUGEN V FELLER

STUBICA DOBNA, Elsatrg 360, Hrvatska

V Kanado

CANADIAN PACIFIC

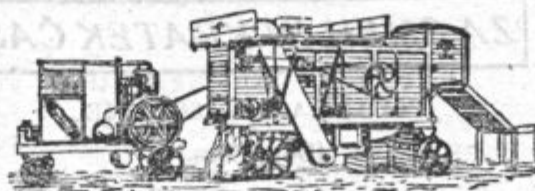
161

Z

Med 20. junijem in 5. avgustom za poljske delavce, služkinje in družine poljedelcev.

Samo 4 dni na odprtem morju. Najhitrejša in najboljša zveza preko Hamburga, Antwerpna in Cherbourga z glasovitimi parobrodi na dvojne vijake. Odhod vsako nedeljo. — Informacije glede voznih cen, vizuma, prtljage in predpisov vseljevanja v Kanado in USA daje

Canadian Pacific, zast. za Slovenijo JOSIP ZIDAR, Ljubljana IV, Wilsonova (Dunajska) c. 31.

Zahtevajte ponudbo.

Tovarna kmetijskih strojev v Sobotinu (Moravska)

Reprezentant za SHS: MILAN FERLIC, Maribor, Dr. Verstovškova ulica 4.